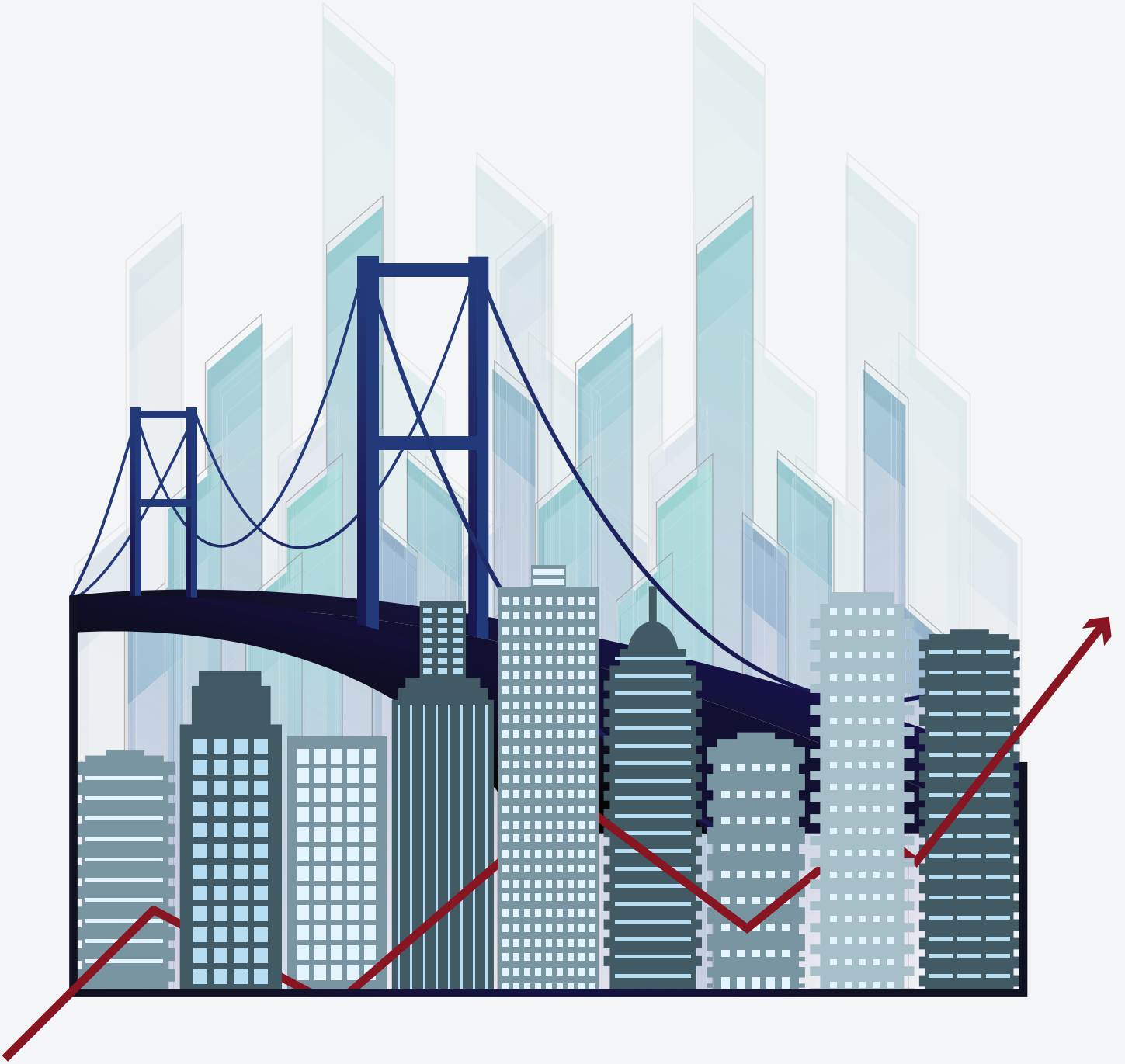

VERİ İSTANBUL 2024

İSTANBUL
TİCARET
ODASI 1882

İTOSAM
İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

VERİ İSTANBUL 2024

Hazırlayanlar

İnci Sinem Şirin (İTOSAM)
Ozan Kallek (İTOSAM)
Sinan Çıvak (İTOSAM)

Editör

Dr. Sercan Karadoğan (İTOSAM)

Tasarım

Melda Giritlioğlu (İTOSAM)

PERİYODİK VERİ NOTU
YAYIN NO: 1
İSTANBUL, 2025

ÖNSÖZ	4
MİLLİ GELİR İSTATİSTİKLERİ	6
FİNANS İSTATİSTİKLERİ	9
DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ	11
İŞ GÜCÜ İSTATİSTİKLERİ	14
GELİR DAĞILIMI İSTATİSTİKLERİ	18
SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ	22
EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ	25
YENİLİK İSTATİSTİKLERİ	30
KONUT İSTATİSTİKLERİ	34
TRAFİK VE LOJİSTİK İSTATİSTİKLERİ	38
AİLE İSTATİSTİKLERİ	43
ENERJİ İSTATİSTİKLERİ	46
TURİZM İSTATİSTİKLERİ	49
SU İSTATİSTİKLERİ	51
KÜLTÜR VE SANAT İSTATİSTİKLERİ	53

ÖNSÖZ

Veri, içinde yaşadığımız çağın en önemli kaynaklarından biridir. Dijitalleşmenin hızlandığı, bilgiye erişimin yaygınlaştığı ve kolaylaştığı ve rekabetin küresel bir boyut kazandığı bu dönem içinde, veriyi doğru bir şekilde analiz edebilmek sadece bireyler ve kurumlar için değil toplumlar ve devletler için de stratejik bir öneme sahiptir.

Büyük veri çağında yaşıyoruz. Makro düzeyden mikro ölçeğe kadar veri bugün hayatın her alanında etkisini hissettiriyor ve günlük yaşamdan küresel stratejilere kadar her düzeyde kararları şekillendiriyor. Veri artık yalnızca bir bilgi yığını olmaktan çıkarak işletmelerden devletlere, bireylerden toplumlara kadar her alanda bir rehber niteliği kazanıyor. Veri bilimi ve veri analitiği alanları ise büyük miktarda bilginin anlamlandırılmasını sağlayarak karar alma süreçlerini iyileştiriyor, kaynakların daha etkin kullanılmasını kolaylaştırıyor ve yenilikçi çözümler üretilmesine imkân tanıyor. Dolayısıyla verinin gücünü kullanarak geleceği öngörmek, sorunları tespit etmek ve bu sorunlara yönelik çözümler geliştirmek mümkün hale geliyor.

Özellikle ülkelerin kalkınmasında rol oynayan büyük ve marka şehirler için ekonomik, ticari, finansal ve sosyo-ekonomik göstergelerin detaylı bir şekilde depolanması ve analiz edilmesi şehirlerin yönetimi ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri açısından vazgeçilmezdir. İşletmeler ve organizasyonlar da veri analitiği ve veri bilimi tekniklerini kullanarak, müşteri davranışlarını daha iyi anlayabilir, operasyonel verimliliklerini artırabilir ve pazarlama stratejilerini optimize edebilirler. Bu süreç, işletmelerin daha iyi kararlar alabilmesi için hayati önemdedir.

Bu bağlamda hayata geçirilen Veri İstanbul projesi, Türkiye’de ekonomik hayatın merkezi olan İstanbul’a ait istatistik, gösterge, endeks ve veriyi erişilebilir ve anlaşılır kılmayı amaçlayan önemli bir adımdır. Veri İstanbul projesi; İstanbul’un iktisadi, demografik, sosyo-ekonomik yapısına dair geniş kapsamlı ve erişilebilir bir veri altyapısı sunarak şehrin çok boyutlu bir analizini mümkün kılmayı amaçlamaktadır. Veri İstanbul projesi kapsamında hazırlanan bu raporda ise ekonomi, finans, sağlık, eğitim, ulaştırma ve turizm gibi birçok alandaki en güncel istatistikler, İstanbul’un Türkiye genelindeki yeri ve diğer büyük şehirlerle olan ilişkisi üzerinden karşılaştırmalı olarak değerlendirilmekte ve sunulmaktadır.

Veri İstanbul projesi ile İstanbul’a ait mevcut verilerin depolanması ve görselleştirilmesi yanında İstanbul’un iktisadi canlılığı ve hareketliliğini ölçecek endeksler geliştirilmesi de hedeflenmektedir. Böylece elde edilen büyük veri yalnızca mevcut durumu anlamlandırmak için değil, aynı zamanda

uzun vadeli stratejik planlama ve politika geliştirme süreçlerinde rehberlik edecek bir kaynak olarak kullanılacaktır.

İstanbul'un mevcut potansiyelini ortaya koymayı ve bu potansiyelin daha verimli kullanılabilmesi için bir zemin oluşturmayı hedefleyen bu ilk raporun karar alıcılar, akademisyenler, araştırmacılar ve İstanbul sevdalıları için faydalı bir kaynak olmasını umuyoruz.

İTOSAM

MİLLİ GELİR İSTATİSTİKLERİ

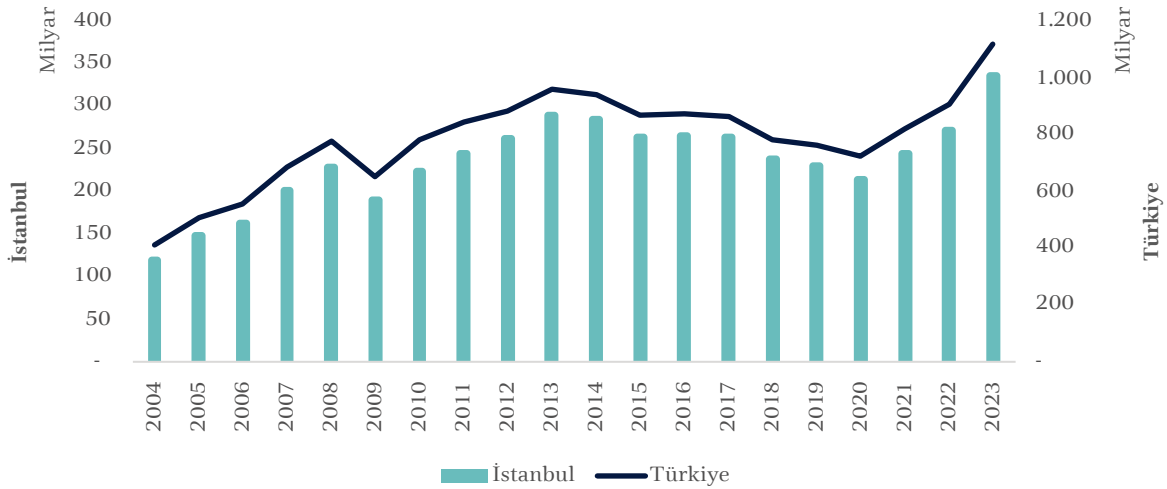
GSYH (Bin Dolar)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2023 yılında İstanbul'un Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYH) değeri Türkiye genelinin %30,4'ünü oluştururken Ankara'nın oranı %9,5, İzmir'in %6,1, Bursa'nın %3,9 ve Kocaeli'nin ise %4,1 olarak gerçekleşmiştir. Beş büyük şehir¹ toplam GSYH'nin %54,02'sini oluşturmaktadır.

İstanbul ve Türkiye GSYH (Dolar)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

* Raporda yer alan tüm veriler, ilgili kaynaklardaki en güncel bilgi ve raporlara dayanmaktadır.

¹ Beş büyük şehir, ekonomik büyüklüklerine göre belirlenmiş olup, Türkiye'de GSYH'ye en fazla katkıda bulunan iller seçilmiştir.

2004-2023 yılları arasında İstanbul ve Türkiye genelindeki GSYH üç kat artış göstermiştir. 2009 yılındaki ekonomik krizin ve 2020 yılındaki Covid-19 pandemisinin etkileri grafik üzerinde belirgin bir düşüşle temsil edilirken İstanbul'un 2010-2013 yılları arasındaki performansı, hızlı toparlanma kapasitesini gözler önüne sermektedir. Benzer şekilde 2022 yılında da İstanbul ve Türkiye için bir yükseliş ve toparlanma dikkat çekicidir.

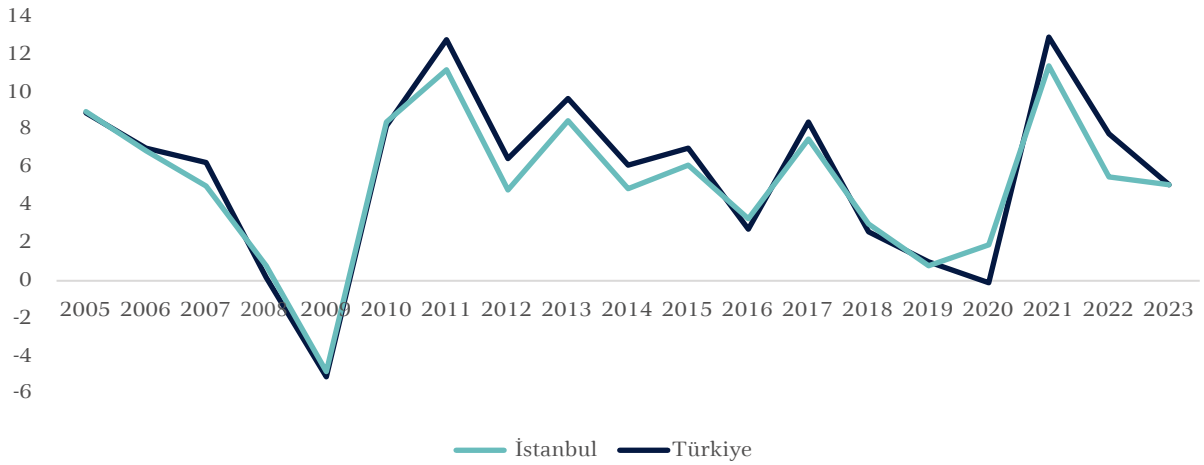
Bir Önceki Yıla Göre GSYH Değişim Oranı (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye ve İstanbul için yıllık verilere dayalı olarak hesaplanan bağımsız yıllık GSYH, zincirlenmiş hacim endeksiyle 2023 yılında bir önceki yıla göre %5,1'lik bir artış kaydetmiştir. Beş büyük şehir incelendiğinde Ankara en yüksek artışa sahipken en az artışın ise Bursa'da gerçekleştiği görülmektedir.

İstanbul ve Türkiye GSYH Değişim Oranları (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

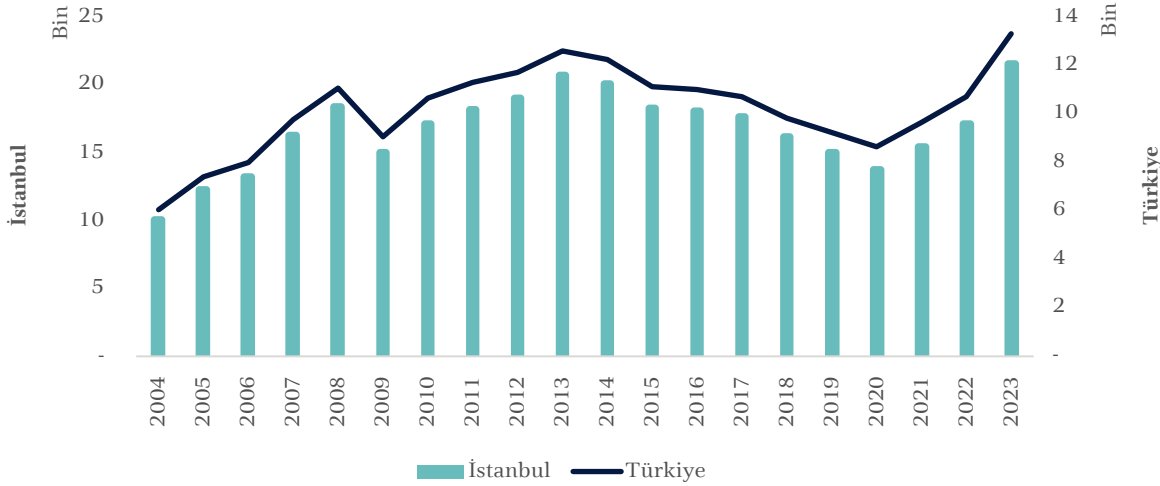
İstanbul ve Türkiye'nin GSYH değişim oranlarındaki dalgalanmaların genellikle paralel bir seyir izlediği gözlenmektedir. İstanbul, 2009 yılında 5,5 puan daralma yaşarken 2011 ve 2013'te sırasıyla %12,8 ve %9,7 gibi yüksek değişim oranlarına ulaşmıştır. 2020'de ise %0,1 seviyelerine inerken 2021'de ise %12,9'a çıkarak güçlü bir toparlanma göstermiştir. 2022'de ise İstanbul ve Türkiye'de GSYH değişim oranı %5,1 olarak kaydedilmiştir. Ancak son üç yılda İstanbul, Türkiye'ye kıyasla daha yüksek bir değişim oranına ulaşmıştır.

Kişi Başı GSYH (Dolar)

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2004	8.784	7.316	10.332	7.233	9.867	6.021
2012	16.499	13.332	19.168	13.635	18.801	11.675
2022	13.919	11.591	17.349	13.201	18.269	10.659
2023	18.655	13.917	21.741	15.369	21.985	13.243

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul ve Türkiye'de Kişi Başı GSYH (Dolar)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2004-2023 yıllarına ait veriler incelendiğinde İstanbul'un dolar bazında kişi başı GSYH değerlerinde %100,42 oranında bir artış yaşandığı görülmektedir. 2023 yılında İstanbul'un kişi başı GSYH değeri bir önceki döneme kıyasla yaklaşık %25,3'lük bir artış kaydetmiştir. İstanbul sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerindeki güçlü yapısı; artan nüfusu ve küresel ölçekteki ekonomik bağlantılarıyla ülke genelindeki en yüksek kişi başı GSYH değerine sahip şehri olma özelliğini korumaktadır.

2 | FİNANS İSTATİSTİKLERİ

Krediler (Bin TL)

	Çeyrek	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2023	3	1.511.459.788	328.193.614	4.007.290.758	561.914.450	263.994.845	10.871.873.272
2024	3	1.970.856.868	470.970.548	5.665.749.138	812.657.583	370.642.106	15.270.065.016

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

2024 yılı 3. çeyreğinde Türkiye genelinde alınan kredi miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre %50,4 oranında önemli bir artış göstermiştir. Toplam kredi miktarı, 2023 yılı 3. çeyreğinde 10 trilyon 87 milyar TL'den 15 trilyon 27 milyar TL'ye yükselirken %44,8'lik bir artış gerçekleşmiştir. Yıllık artış yaklaşık 4 trilyon 4 milyar TL seviyesindeyken İstanbul'da 1 trilyon 73 milyar TL'lik bir artış gözlenmiştir.

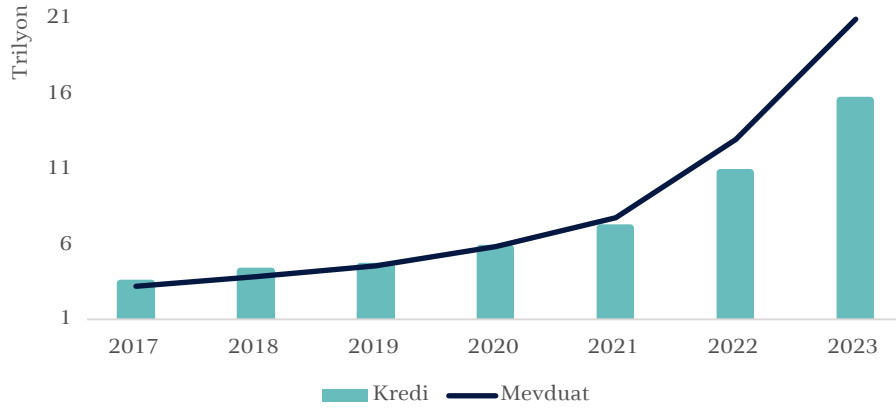
Mevduat (Bin TL)

	Çeyrek	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2023	3	1.797.196.256	351.289.103	5.550.235.544	668.378.066	269.641.255	13.305.541.606
2024	3	2.330.044.320	444.709.087	7.304.811.308	930.601.644	342.618.365	17.832.497.711

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

2024 yılı 3. çeyreğinde Türkiye genelinde mevduat miktarında 2023 yılı aynı dönemine kıyasla %34,0'lık ciddi bir artış görülmektedir. Toplam mevduat, 2023 yılı 3. çeyreğinde 13 trilyon 31 milyar TL iken 2024 yılı 3. çeyreğinde 17 trilyon 83 milyar TL'ye yükselmiştir. Yıllık artış yaklaşık 4 trilyon 53 milyar TL iken özellikle İstanbul'da 1 trilyon 75 milyar TL'lik artış dikkat çekicidir.

İstanbul'da Kredi ve Mevduat

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Son üç yılda İstanbul'da mevduat tutarının kredi tutarını geride bırakması tasarruf eğilimlerindeki artışı ve bankacılık sektöründe güçlenen birikim trendini açıkça ortaya koymaktadır. Ayrıca kredilerde son on yılda yaşanan sekiz kat artış İstanbul'un finans merkezi rolünü pekiştiren bir gösterge olarak yorumlanabilir.

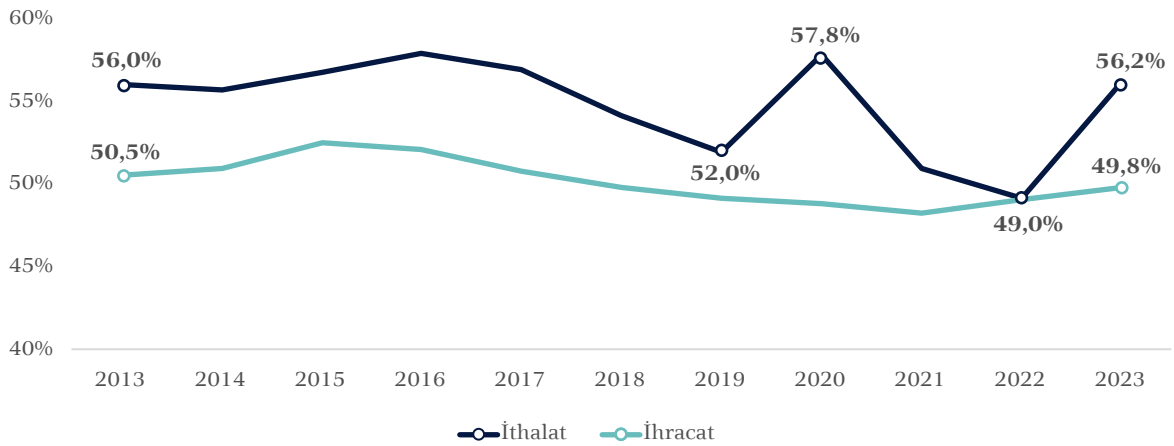
3 | DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

Dış Ticaret (Bin Dolar)

		Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
İthalat	2022	14.496.010	10.184.061	178.524.528	13.576.367	18.379.504	363.710.575
	2023	17.262.638	10.624.838	203.489.153	12.935.890	18.061.414	361.966.913
	2024 (İlk On Bir Ay)	15.316.781	8.700.711	175.734.396	11.423.349	15.011.103	311.797.990
İhracat	2022	12.004.809	12.778.086	124.661.773	17.014.901	14.462.056	254.169.748
	2023	12.824.825	12.710.130	127.221.911	17.180.819	13.051.340	255.627.429
	2024 (İlk On Bir Ay)	13.345.164	11.365.724	114.393.752	15.423.148	12.209.190	238.462.210

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul'un Türkiye Oranı

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2023 yılı verilerine göre İstanbul'da bir önceki yıla kıyasla ithalat verilerinde %14 oranında bir artış görülmüştür. Türkiye genelinde ise tam tersi bir durum yaşanmış ve ithalatta %0,5 oranında

bir düşüş kaydedilmiştir. İstanbul'un Türkiye geneline oranı incelendiğinde 2023 yılında ithalatın %56,2'si İstanbul'da gerçekleştiği görülmüştür. 2024 yılının ilk on bir aylık ithalat verilerine göre ise İstanbul'un Türkiye oranı %56,4 olarak hesaplanmıştır.

2023 yılı ihracat verilerine bakıldığında bir önceki yıla göre İstanbul'da %2,1 ve Türkiye genelinde %0,6 oranında bir artış kaydedilmiştir. İstanbul'un Türkiye'ye oranı, 2023 yılında %49,8 olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre 0,8 puanlık bir artış gözlenmiştir. 2024 yılının ilk on bir aylık ihracat verilerine göre İstanbul'un Türkiye geneline oranı %48,0 olarak gerçekleşmiştir.

İthalat ve İhracat Verileri (Bin Dolar)

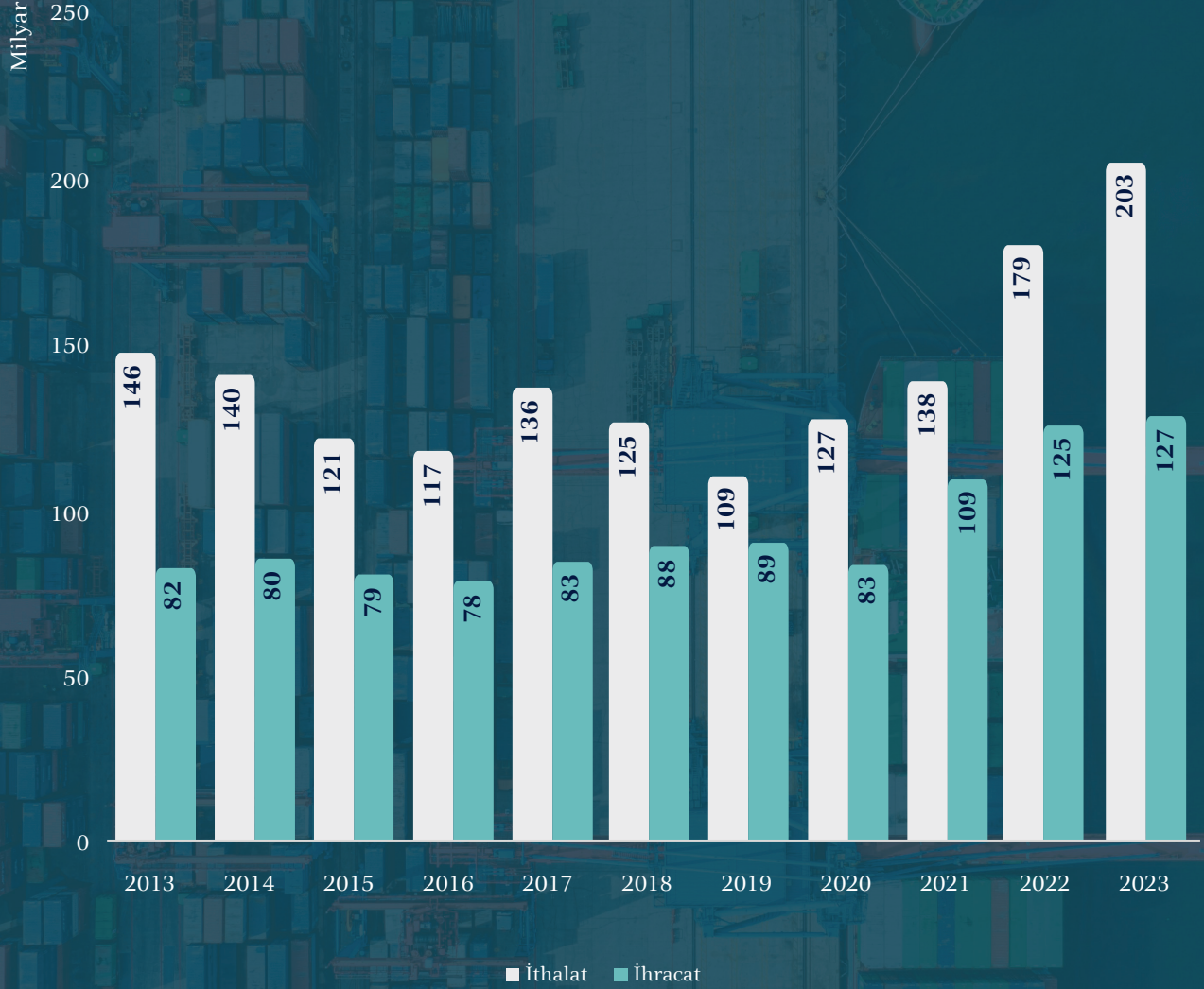
	İthalat	İhracat	Ticaret Dengesi	Türkiye Oranı (İthalat)	Türkiye Oranı (İhracat)
Türkiye	361.966.913	255.627.429	-106.339.484		
Ankara	17.262.638	12.824.825	-4.437.813	4,8	5,0
Bursa	10.624.838	12.710.130	2.085.292	2,9	5,0
İstanbul	203.489.153	127.221.911	-76.267.242	56,2	49,8
İzmir	12.935.890	17.180.819	4.244.929	3,6	6,7
Kocaeli	18.061.414	13.051.340	-5.010.074	5,0	5,1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2023 yılı verilerine göre Türkiye'nin toplam ithalatı 361 milyar 97 bin dolar, ihracatı ise 255 milyar 63 bin dolar olarak gerçekleşmiş ve 106 milyar 33 bin dolar dış ticaret açığı oluşmuştur.

İstanbul; 203 milyar 49 bin dolar ile Türkiye toplam ithalatının %56,2'sini gerçekleştirirken 127 milyar 22 bin dolar ile Türkiye toplam ihracatının %49,8'ine de katkı sağlamaktadır.

İstanbul'da İthalat ve İhracat (Dolar)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2013-2023 yılları arasında İstanbul'un ithalat verilerinde %39,3 oranında bir artış olduğu görülmektedir. İstanbul'un ihracatındaki artış ise %56,2 olarak yansımaktadır. 2023 yılı verilerine göre İstanbul'un ihracatındaki artışa rağmen ithalata kıyasla dış ticaret açığı 76 milyar 267 bin dolar seviyelerine yükselmiştir. Bir önceki yıl ise bu tutar 53 milyar 863 bin dolar seviyesinde gerçekleşmişti.

4 | İŞ GÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Beş Büyük Şehir ve Türkiye'de İş Gücü Göstergeleri

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
4A	1.435.412	820.775	5.004.472	1.095.506	667.715	19.091.219
4B	185.655	117.353	661.834	178.243	53.412	3.077.394
4C	439.006	98.955	436.709	188.728	75.043	3.654.729
4A+4B+4C	2.060.073	1.037.083	6.103.015	1.462.477	796.170	25.823.342
4C/Nüfus	%7,5	%3,0	%2,7	%4,2	%3,5	%4,2

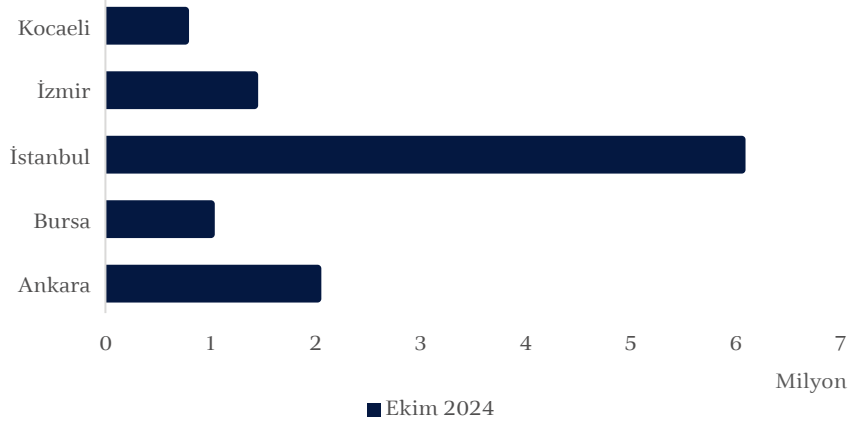
*2024 yılı Ekim ayı verileridir.

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre 4A, 4B ve 4C sigorta türleri, Türkiye'deki sosyal güvenlik sisteminin temel yapı taşlarıdır. 4A, çalışan sigortalıları; 4B, bağımsız çalışanları; 4C ise kamu görevlilerini kapsamaktadır. İstanbul'a ait 2024 Ekim verilerine bakıldığında 4A kapsamındaki çalışan sayısı Türkiye'nin %26,2'sini oluştururken İstanbul'un beş büyük şehir arasında en yüksek çalışan potansiyeline sahip şehir olarak öne çıktığı görülmektedir.

Beş büyük şehir incelendiğinde Kocaeli 4A, 4B ve 4C kapsamındaki çalışan sayılarında en düşük potansiyele sahip şehir olarak karşımıza çıkmaktadır. 4B kapsamındaki çalışan sayısı açısından İstanbul, Türkiye'nin %21,5'ini oluşturmaktadır. 4C toplam çalışan sayılarının, beş büyük şehrin nüfuslarına oranları incelendiğinde Ankara %7,5 ile en yüksek değere sahipken İstanbul'un %2,7 ile en düşük orana sahip olduğu görülmektedir. Ankara ve İstanbul'da memur sayıları birbirine yakın olsa da İstanbul'daki yoğun nüfus baskısı bu oranlarda etkili olmuştur.

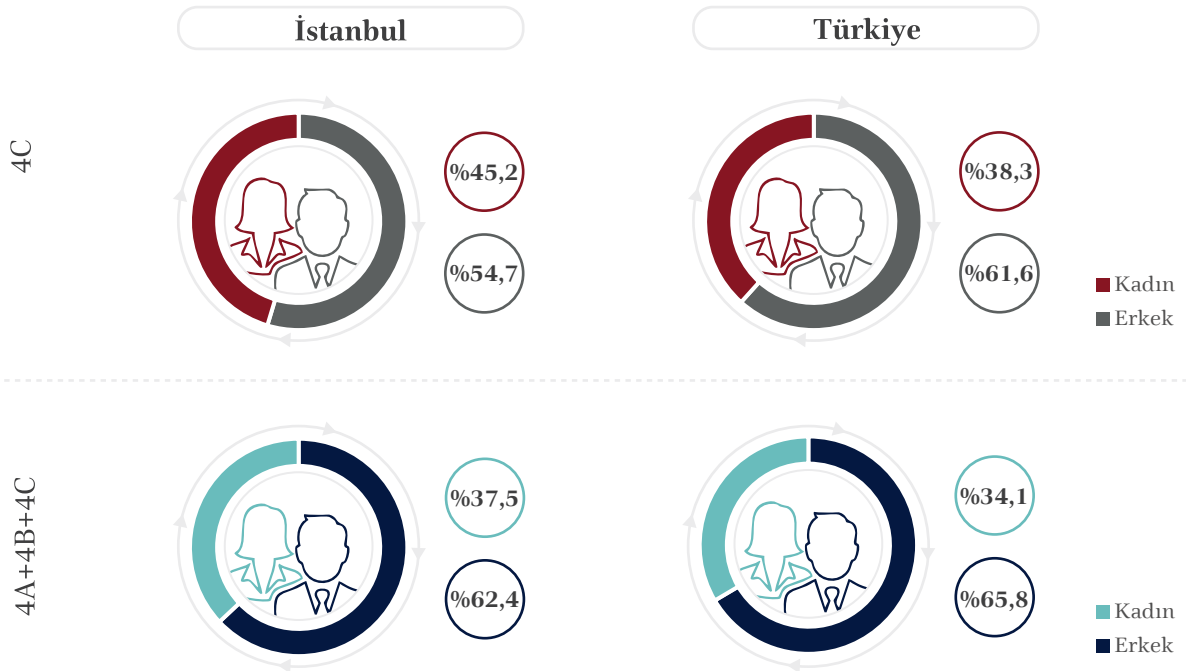
Beş Büyük Şehirde İş Gücü (4A+4B+4C)

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Grafikte, beş büyük şehir için 4A, 4B ve 4C çalışan sayılarının toplamı yer almaktadır. Beş büyük şehrin Türkiye'deki oranları incelendiğinde İstanbul %23,6 ile en yüksek orana sahip olurken Kocaeli ise %3,0 ile en düşük orana sahip şehir olmuştur.

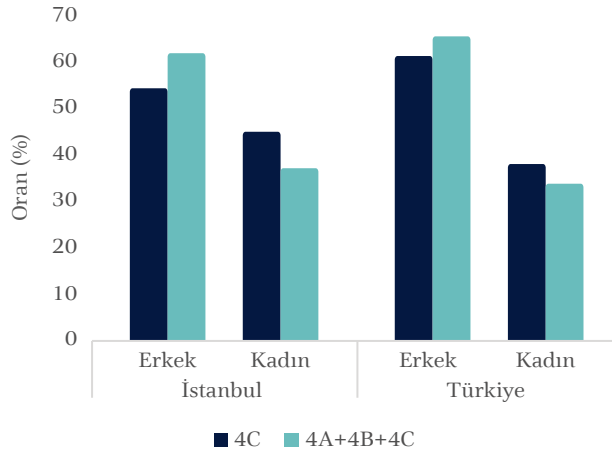
İş Gücü Oranlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

Ekim 2024 verilerine göre İstanbul'da memur olarak çalışanların yüzde %54,7'si erkek, %45,2'si kadınlardan oluşmaktadır. Kadınların iş gücüne katılımında İstanbul hem tek başına 4C hem de 4A, 4B ve 4C toplamında Türkiye genelinin üzerinde bir seviyede yer almaktadır. 4A, 4B ve 4C çalışan sayılarının toplamına bakıldığında ise İstanbul'da %62,4'lük kısım erkek, %37,5'lik kısım ise kadın çalışanlardır.

İş Gücü Oranlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

İşsizlik Sayıları

	İstanbul	Türkiye
2018	444.992	3.509.603
2019	593.237	3.872.211
2020	464.530	2.959.544
2021	460.892	3.171.600
2022	374.037	3.053.450
2023	332.068	2.420.451

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Yıllara göre toplam işsizlik verilerine bakıldığında 2018-2023 yılları arasında İstanbul'da %25,3 oranında bir azalma yaşanmıştır. Türkiye genelinde ise %31,0 oranında bir düşüş meydana gelmiştir. Diğer yandan 2018-2019 döneminde İstanbul'da %33,3 oranında yüksek bir sıçrama görülmüştür.

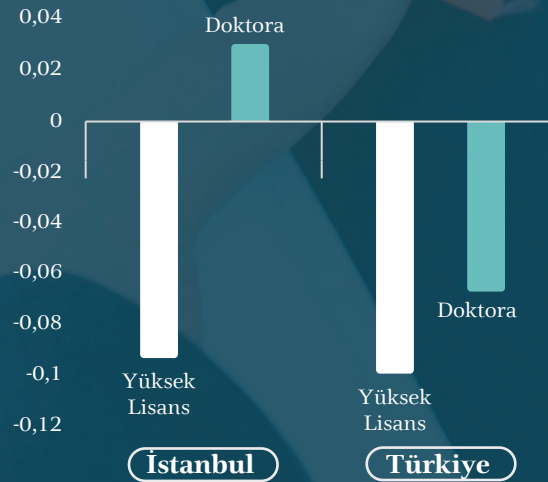
Öğrenim Durumlarına Göre İşsizlik

	İstanbul		Türkiye	
	Yüksek Lisans	Doktora	Yüksek Lisans	Doktora
2018	4.110	168	15.314	695
2019	5.536	244	19.092	790
2020	4.691	210	17.785	776
2021	4.392	205	10.235	828
2022	3.569	177	13.988	686
2023	3.724	173	13.782	648

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

Yukarıdaki tabloya göre 2018-2023 arası İstanbul'daki yüksek lisans eğitim seviyesine sahip işsiz sayısının %9,3 azaldığı görülmektedir. Türkiye genelinde yüksek lisans seviyesinde eğitime sahip işsiz sayısında %10'luk düşüş görülürken doktora eğitimlilerde ufak bir düşüş meydana gelmiştir. 2021-2022 döneminde yüksek lisans yapanların verilerinde ise hem İstanbul hem de Türkiye genelinde belirgin bir azalış gerçekleşmiştir. İstanbul'da %18,7 oranında, Türkiye genelinde ise %17,1 oranında bir gerileme yaşanmıştır.

2018-2023 Yılları Arasında Eğitim Seviyesine Göre İşsizlik Oranlarında Yaşanan Değişim

Kaynak: Türkiye İş Kurumu

2018-2023 yılları arası Türkiye ve İstanbul için işsiz sayısının eğitim seviyesine göre değişimi incelendiğinde yüksek lisans eğitime sahip işsiz sayısının son 5 yılda azaldığı doktora eğitimine sahip işsiz sayısında ise İstanbul'da artış yaşansa da Türkiye için azalış olduğu görülmektedir.

5 | GELİR DAĞILIMI İSTATİSTİKLERİ

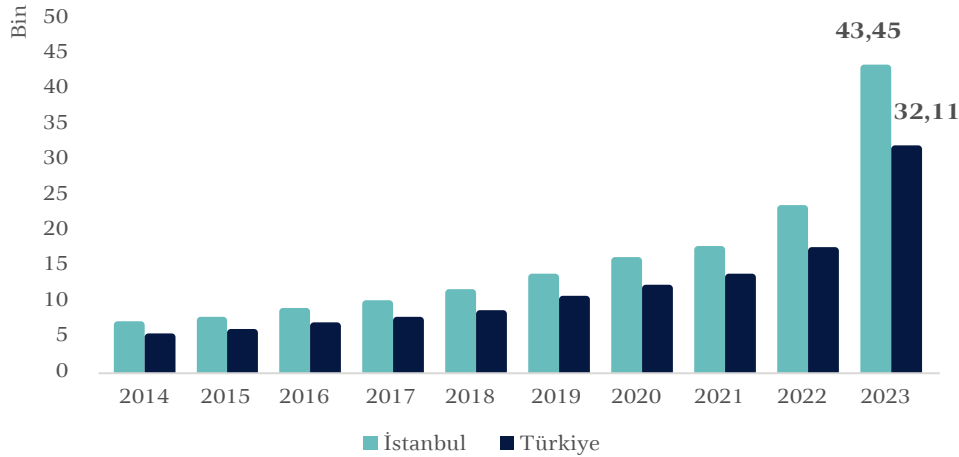
Yoksulluk Sınırı (TL)

	Ankara	İstanbul	İzmir	Türkiye
2014	7.500,12	7.304,25	6.459,89	5.553,78
2019	13.929,00	14.020,00	13.769,00	10.793,00
2023	38.309,05	43.449,29	37.250,00	32.108,91

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yoksulluk sınırı, yeterli hayat standardında yaşayabilmek için gerekli olan minimum gelir miktarını ifade etmektedir. Dört kişilik bir ailenin tüm temel ihtiyaçlarının karşılanması için gereken minimum tutar Türk Lirası cinsinden hesaplanarak belirlenir. Son on yılda yoksulluk sınırında Ankara'da %411,8, İstanbul'da %495,5, İzmir'de %474,4 ve Türkiye genelinde %478,1 oranlarında artış yaşanmıştır. Beş büyük şehir içinde en fazla artış İstanbul'da, en düşük artış ise Ankara'da gerçekleşmiştir.

İstanbul Yoksulluk Sınırı (Bin TL)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2023 yılında yoksulluk sınırı incelendiğinde İstanbul'un Türkiye genelinin 11,34 puan üzerinde bir değere sahip olduğu görülmektedir. Son on yıl boyunca İstanbul'un yoksulluk sınırı, her dönem için Türkiye ortalamasının üzerinde olmuştur. Dikkat edilmesi gereken bir başka önemli nokta ise 2023 yılında hem Türkiye genelinde hem de İstanbul'da yoksulluk sınırında diğer yıllara kıyasla yüksek bir sıçrama olmasıdır. İstanbul'da yoksulluk sınırı son bir yılda %84,1 oranında artarken Türkiye genelindeki artış %80,1 oranında gerçekleşmiştir. Bu keskin yükseliş dikkat çekicidir.

Yoksul Sayısı

	Ankara	İstanbul	İzmir	Türkiye
2014	591.380	1.491.280	576.000	11.331.930
2019	529.000	1.660.000	472.000	11.641.000
2023	555.170	1.818.070	555.000	11.303.130

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Toplumun genel gelir seviyesine göre belirli bir düzeyin altında geliri olan bireyler görece olarak yoksul kabul edilmektedir. Ülkemizde 2023 yılında yoksul sayısı 11 milyon 303 bin kişiyi bulurken İstanbul'da bu sayı 1 milyon 818 bin seviyesindedir. Son on yılda yoksul sayısında Ankara'da %6,1, İzmir'de %3,6'lık oranlarında azalma yaşanırken İstanbul'da %21,9 oranında artış görülmüştür. Türkiye genelinde ise %0,3 ile küçük bir düşüş yaşanmıştır.

İstanbul'daki Yoksul Sayısı

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul'da yoksul sayısının son on yılı incelendiğinde ilk beş yılda %11,3 artarak zirve noktasına ulaşmıştır. Son 5 yılda ise %9,5 oranında artış yaşandığı görülmüştür. 2017 yılında en düşük yoksul sayısı seviyesine ulaşılmasının ardından bir yıl içinde %29,9 oranında sıçrama yaşanmıştır.

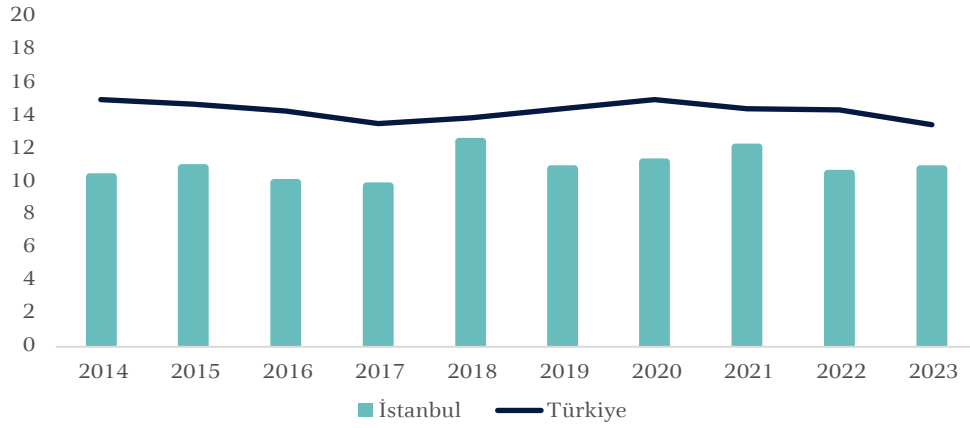
Yoksulluk Oranı (%)

	Ankara	İstanbul	İzmir	Türkiye
2014	11,8	10,5	14,4	14,9
2019	9,7	11,0	11,1	14,4
2023	9,3	11,0	12,1	13,4

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yoksulluk oranı, bir toplumda veya ülkede belirli bir gelir seviyesinin altında yaşayan bireylerin veya hanelerin oranını ifade etmektedir. Ülkemizde son on yılda 1,5, Ankara’da 2,5 ve İzmir’de 2,3 puanlık düşüşler yaşanırken İstanbul’da ise 0,5 puanlık artış yaşanmıştır. Aynı zamanda İstanbul’da 2019 ve 2023 yılları arasında değişim olmazken oran %11 düzeyinde sabit kalmıştır.

İstanbul Yoksulluk Oranı (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Verilerin hesap edildiği dönemde İstanbul’da yoksulluk oranı en düşük %10,1 ile 2017 yılında kaydedilmiştir. En yüksek yoksulluk oranı ise 2020 yılında %14,9 oranıyla kayıtlara geçmiştir.

Gini Katsayısı

	Ankara	İstanbul	İzmir	Türkiye
2014	0,382	0,357	0,376	0,379
2019	0,35	0,417	0,362	0,387
2023	0,43	0,422	0,421	0,419

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ekonomik kalkınmanın önemli göstergelerinden biri olan yaşam koşulları, gelir dağılımı verileriyle yakından ilişkilidir. Gelir dağılımının ölçümünde en yaygın kullanılan metrik olan Gini katsayısı, 0 ile 1 arasında değer almaktadır. Bu katsayının yükselmesi, gelir dağılımında bozulma olduğunu göstermektedir.

Son on yıllık dönemde hem Türkiye genelinde hem de incelenen üç şehirde Gini katsayısında kayda değer artışlar gözlenmiştir. Özellikle İstanbul'da %18,2'lik artış oranı dikkat çekerken, Türkiye genelinde bu oran %10,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İstanbul'da en yüksek Gini katsayısı 0,445 ile 2020 yılında görülürken en düşük sayı ise 2014 yılında 0,357 olarak gerçekleşmiştir. İstanbul, genelde Türkiye ortalamasına kıyasla daha yüksek Gini katsayısına sahiptir. 2023 yılı özelinde ise İstanbul'un Gini katsayısının, Türkiye geneline göre yalnızca 0,03 puan daha yüksek olması dikkat çekmektedir.

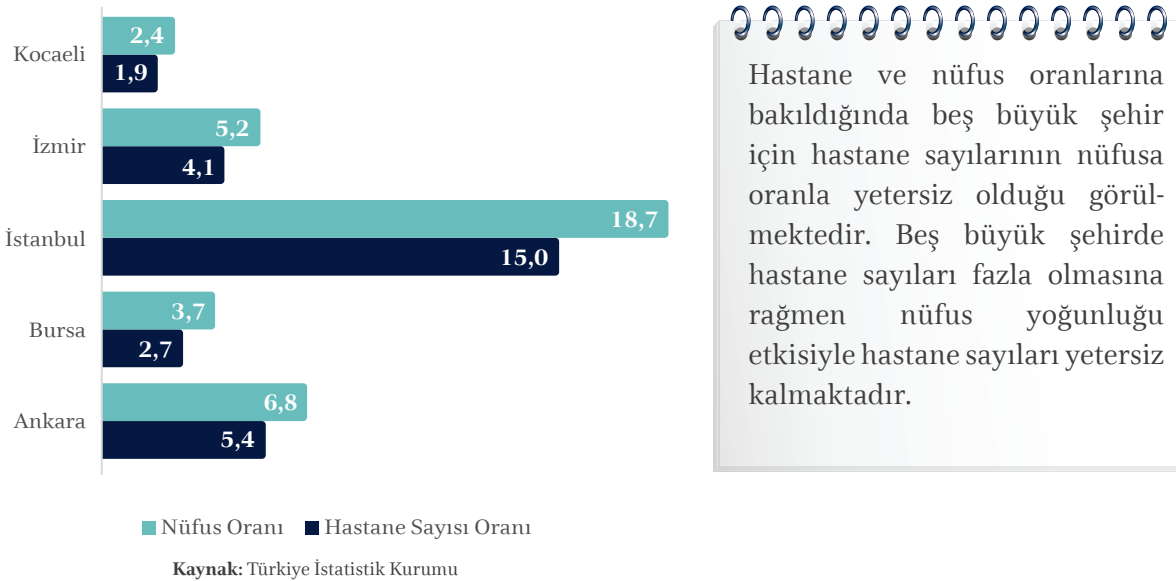
6 SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ

2022	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
 Hastane Sayısı ²	84	42	234	63	29	1.555
 Nüfus	5.782.285	3.194.720	15.907.951	4.462.056	2.079.072	85.279.553
Hastane Başına Kişi Sayısı	68.836,7	76.064,7	67.982,6	70.826,2	71.692,1	54.842,1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Beş büyük şehir ve Türkiye için hastane sayıları ve hastane başına düşen kişi sayısı görülmektedir. Hastane başına kişi sayısı Türkiye için 54 bin 842 iken İstanbul'da bu sayı 67 bin 982'dir. İstanbul'da diğer şehirlerden daha fazla hastane bulunmasına karşılık yoğun nüfusun etkisi ile Türkiye ortalamasından daha fazla bir değere sahip olduğu tespit edilmektedir.

Hastane ve Nüfusun Türkiye Oranı (%)

Hastane ve nüfus oranlarına bakıldığında beş büyük şehir için hastane sayılarının nüfusa oranla yetersiz olduğu görülmektedir. Beş büyük şehirde hastane sayıları fazla olmasına rağmen nüfus yoğunluğu etkisiyle hastane sayıları yetersiz kalmaktadır.

² Özel, Üniversite ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastanelerin toplamını ifade etmektedir.

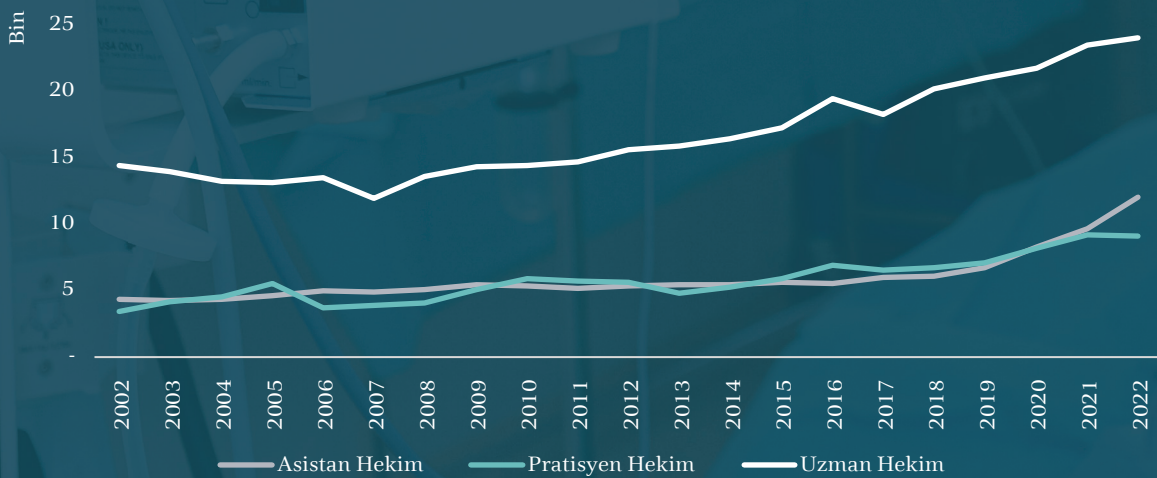
2022	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
 Asistan Hekim	9.475	1.425	12.039	3.667	774	45.391
Asistan Hekim Başına Nüfus	610,3	2.241,9	1.321,4	1.216,8	2.686,1	1.878,8
 Pratisyen Hekim	2.995	1.685	9.067	2.498	1.149	53.697
Pratisyen Hekim Başına Nüfus	1.931	1.896	1.754	1.786	1.809	1.588
 Uzman Hekim	10.617	3.213	24.033	6.845	2.064	95.600
Uzman Hekim Başına Nüfus	545	994	662	652	1.007	892
Toplam	23.087	6.323	45.139	13.010	3.987	194.688

Kaynak: Sağlık Bakanlığı

Türkiye'deki toplam 194 bin 688 hekimin 45 bin 139'u İstanbul'da görev yapmaktadır. Bu veriye göre Türkiye genelindeki hekimlerin %23,1'i İstanbul'da bulunmaktadır.

İstanbul'da asistan hekim ve uzman hekim başına düşen nüfus sayıları Türkiye ortalamasına kıyasla oldukça iyi bir seviyededir. Ayrıca pratisyen hekim başına düşen nüfus da Türkiye ortalamasının üzerinde bir değere sahiptir.

İstanbul'daki Doktor Sayıları

Kaynak: Sağlık Bakanlığı

İstanbul'daki hekim sayılarının zaman grafiği verilmektedir. Son 20 yılda asistan hekim sayısı %175,3, pratisyen hekim sayısı %166,9, uzman hekim sayısı ise %66,3 oranlarında artış göstermiştir.

2022	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
Bin Kişi Başına Düşen Hekim Sayısı	4,0	2,0	2,8	2,9	1,9	2,3
On Bin Kişi Başına Düşen Yatak Sayısı	41,3	26,3	30,2	28,1	23,6	30,7
Aile Hekimi Başına Düşen Nüfus Sayısı	3.223	3.166	3.187	3.231	3.243	3.072
Diş Hekimi Sayısı	4.302	1.594	10.953	2.783	930	42.359
Hemşire Sayısı	22.110	7.911	44.393	12.943	5.326	243.565
Eczacı Sayısı	3.163	1.384	7.837	2.311	756	38.981
Asılsız İhbar Oranı (%)	21,1	11,2	15,6	13,7	6,3	10,3

Kaynak: Sağlık Bakanlığı

Bin kişi başına düşen hekim sayısı İstanbul'da 2,8 iken Ankara'da bu oran 4,0 ve Bursa'da 2,0'dır. İstanbul, hekim sayısı açısından Türkiye ortalamasına yakın bir değere sahipken Ankara'nın bu konuda daha yüksek bir kapasiteye sahip olduğu görülmektedir. Yatak sayısı ise İstanbul'da 30,2, Türkiye genelinde ise 30,7'dir. Bu da İstanbul'un yatak kapasitesi bakımından Türkiye ortalamasına yakın olduğunu göstermektedir.

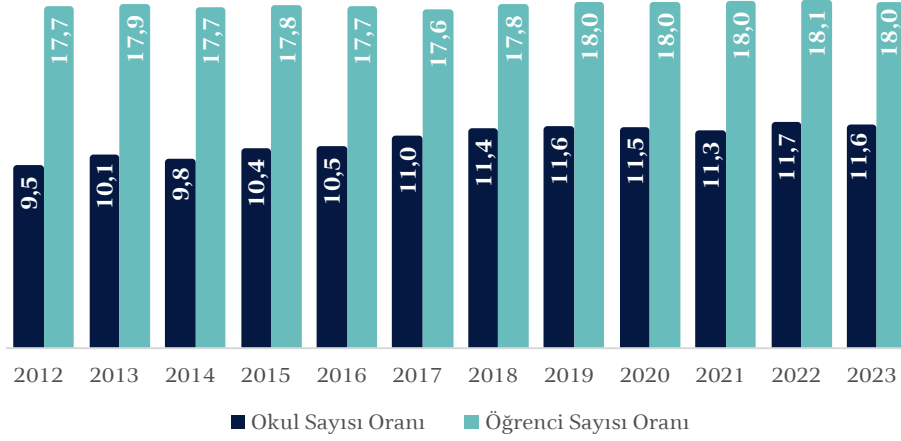
2022	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
Acil Yardım Ambulans Başına Düşen Nüfus	21.656	22.341	28.356	25.497	25.049	14.870
Acil Yardım Ambulans Sayısı	267	143	561	175	83	5.735
Acil Yardım İstasyon Başına Düşen Nüfus	33.424	33.629	42.308	39.487	39.228	25.921
Acil Yardım İstasyon Sayısı	173	95	376	113	53	3.290

Kaynak: Sağlık Bakanlığı

İstanbul'da acil yardım ambulansı başına düşen nüfus 28 bin 356 kişidir; toplamda ise 561 ambulans bulunmaktadır. Acil yardım istasyonu başına düşen nüfus ise 42 bin 308 kişidir; acil yardım istasyonu sayısı ise 376'dır. İstanbul'un diğer illere göre daha fazla ambulans ve istasyona sahip olmasına rağmen hizmet verdiği nüfus yoğunluğu nedeniyle ambulans ve istasyon başına düşen kişi sayılarının diğer illere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

7 | EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ

İstanbul'daki Öğrenci ve Okul Sayılarının Türkiye'ye Oranı (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul'daki öğrenci sayılarının Türkiye'ye oranı 2012 yılında %9,5'ten 2023 yılında %11,6'ya; okul sayılarının oranı ise %17,7'den %18,0'a yükselmiştir. 2012 yılında okul sayıları ile öğrenci sayıları arasındaki fark 8,2 puan iken bu fark 2023 yılında 6,4 puana gerilemiştir.

Okul ve Öğrenci Sayıları

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
 Okul Sayısı	5.207	2.480	10.216	3.492	1.913	87.973
 Öğrenci Sayısı	1.524.564	881.613	4.416.316	1.103.399	616.025	24.507.146

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Beş Büyük Şehir ve Türkiye Oranı (%)

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli
 Okul Sayısı	5,9	2,8	11,6	4,0	2,2
 Öğrenci Sayısı	6,2	3,6	18,0	4,5	2,5

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

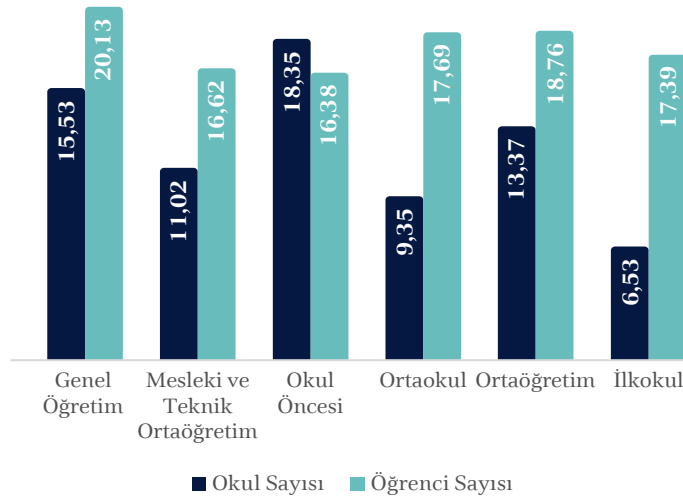
2023 yılında beş büyük şehrin Türkiye oranına bakıldığında İstanbul hem okul sayısında hem de öğrenci sayısı oranlarında beş büyük şehir içinde lider durumdadır. Ankara, okul sayısı oranında %5,9 ve öğrenci sayısı oranında %6,2 ile sırasıyla ikinci sırada yer almaktadır.

	Ankara	İzmir	İstanbul	Bursa	Kocaeli	Türkiye
 Derslik Başına Öğrenci Sayısı	19,2	23,7	25,7	23,5	23,0	22,2
 Öğretmen Başına Öğrenci Sayısı	12,0	12,6	16,0	14,0	13,8	13,6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2023 yılı verilerine göre Türkiye genelinde derslik başına düşen öğrenci sayısı 22,2 iken İstanbul'da bu oran 25,7'dir. Bu veri İstanbul'un Türkiye ortalamasının üzerinde bir yoğunluğa sahip olduğunu göstermektedir. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı açısından ise Türkiye genelinde 13,6 olan oran, İstanbul'da 16,0 değerini alırken öğretmenlerin eğitimde daha fazla yoğunluğa sahip olduklarını ortaya koymaktadır.

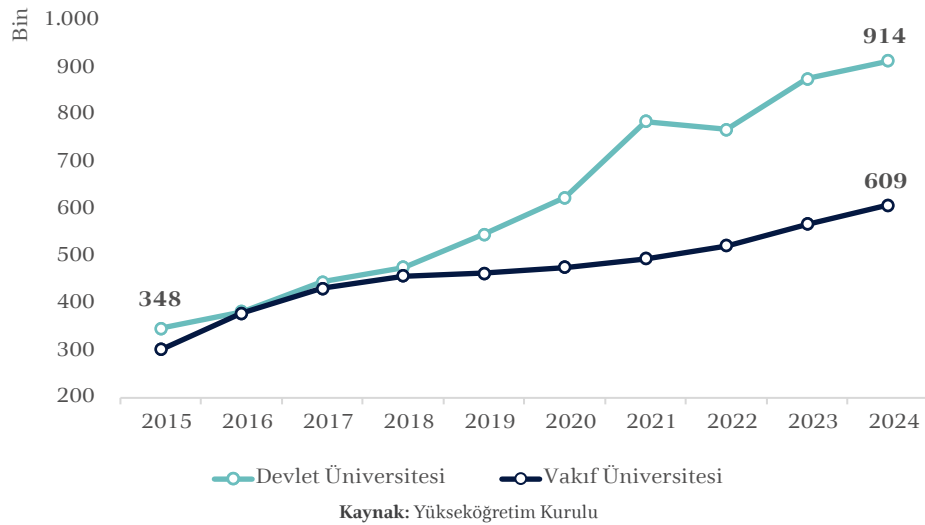
İstanbul'un Türkiye Oranı (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul'daki okul sayıları ile öğrenci sayılarının Türkiye'ye oranlarına bakıldığında ilkokul sayısı ile ilkokuldaki öğrenci sayısı arasındaki farkın en fazla olduğu görülmektedir. Genel ortaöğretimde okul sayısı ve öğrenci sayısı arasındaki oransal fark %4,6 iken bu oranın mesleki ve teknik ortaöğretimde %5,6, ortaokulda %8,4, ortaöğretimde %5,4 ve ilkokulda %10,9 olduğu görülmektedir. Okul öncesi eğitimde okul sayıları görece daha iyi bir konumda iken ilkokul olmak üzere mesleki ve teknik ortaöğretim, ortaokul ve orta öğretimde okul sayılarının yetersiz olduğu görülmektedir.

İstanbul'daki Aktif Üniversite Öğrenci Sayısı

Yukarıdaki grafikte İstanbul'daki aktif öğrenci sayılarının üniversitelere göre dağılımının zaman içindeki değişimi verilmiştir. Son on yılda devlet üniversitelerine olan talep 3 kat artarken vakıf üniversitelerine yönelik talep ise 2 kat yükselmiştir.

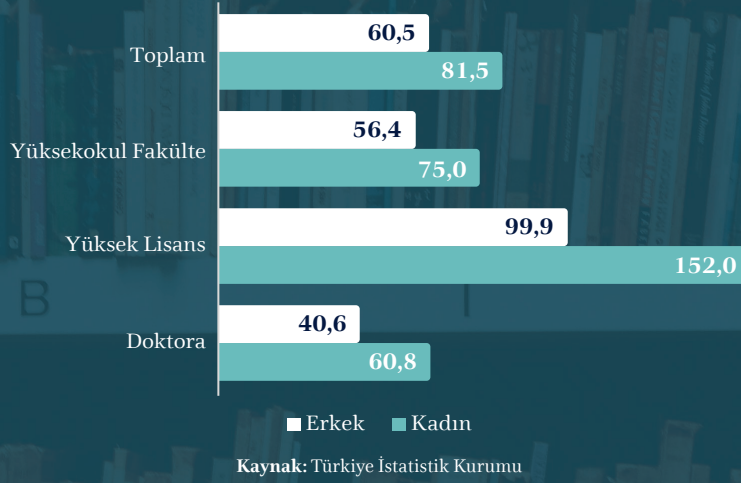
Aktif Öğrenci Sayıları

	Devlet Üniversitesi			Vakıf Üniversitesi		
	İstanbul	Türkiye	Türkiye Oranı	İstanbul	Türkiye	Türkiye Oranı
Önlisans	249.313	2.596.635	%9,6	171.448	212.061	%80,8
Lisans	587.888	3.234.059	%18,2	377.895	506.112	%74,7
Yüksek Lisans	53.969	347.518	%15,5	49.499	62.041	%79,8
Doktora	23.163	96.519	%24,0	10.235	12.414	%82,4
Toplam	914.333	6.274.731	%14,6	609.077	792.628	%76,8

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu

Aktif Öğrenci Sayıları Tablosu 2023-2024 akademik yıllarında İstanbul ve Türkiye’deki aktif öğrenci sayılarını göstermektedir. Tabloya bakıldığında vakıf üniversitelerinde eğitimlerine devam eden öğrencilerin büyük çoğunluğunun İstanbul’daki üniversitelerde olduğu görülmektedir. Türkiye’deki devlet üniversitelerinde aktif öğrenci sayısının %14,6’sı İstanbul’da bulunurken vakıf üniversitelerinde bu oranın %76,8 olduğu görülmektedir.

2014-2023 Yılları Arası Eğitim Seviyelerine Göre Mezun Sayılarının Değişim Oranı (%)

Grafikte son 10 yıllık periyotta eğitim seviyesine göre İstanbul’da ki mezun sayılarının değişim oranı verilmektedir. Kadınlar arasındaki mezun oranı son on yılda ortalama olarak %81,5 artış göstermiştir. Erkeklerde ise bu artış %76,0 oranında gerçekleşmiştir. Toplam mezun sayısı artış oranı ise %70,5’dir.

İstanbul’daki Akademisyen ve Toplam Öğrenci Sayısı

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu

İstanbul’daki Üniversite Sayısı

Devlet Üniversitesi

13

Vakıf Üniversitesi

44

Vakıf Meslek Yüksek Okulu

3

Kaynak: Yükseköğretim Kurulu

İstanbul'da 2023 yılında 40 bin 869 akademik çalışan ve 1 milyon 523 bin 410 öğrenci bulunmaktadır. Şehirdeki toplam üniversite sayısı ise 60'dır ve bunların 13'ü devlet, 44'ü vakıf üniversitesi iken 3'ü ise vakıf meslek yüksekokuludur.

8 | YENİLİK İSTATİSTİKLERİ

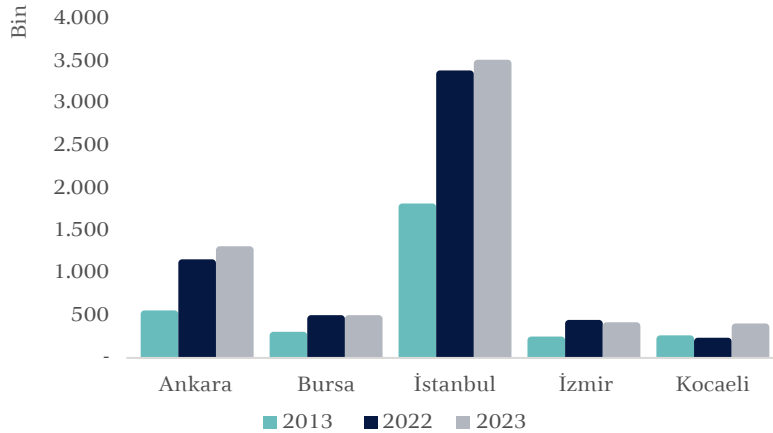
Patent Başvuru Sayısı

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2013	562	316	1.831	265	275	4.528
2022	1.172	508	3.404	451	242	9.009
2023	1.327	509	3.526	429	415	8.663

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Son on yılda Kocaeli hariç diğer dört büyük şehirde patent başvuru sayısında artış yaşanmıştır. En fazla artış %108,5 ile İstanbul'da görülürken Kocaeli'nde ise %12,0'lık düşüş meydana gelmiştir. Son on yılda İzmir hariç diğer büyük şehirlerde büyüme devam etmiştir. Türkiye geneline bakıldığında ise son on yılda %98,9 oranında bir yükselme yaşanırken bir önceki döneme göre %3,8 oranında azalma kaydedilmiştir.

Patent Başvuru Sayısı

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

İstanbul'un Türkiye geneli oranı incelendiğinde 2013 yılında patent başvuru sayısının %40,4'ü İstanbul'da gerçekleşirken 2022 yılında %37,7 oranında bir gerileme yaşanmıştır. Ancak 2023 yılında İstanbul'daki oran tekrar yükselerek %40,7'ye ulaşmıştır.

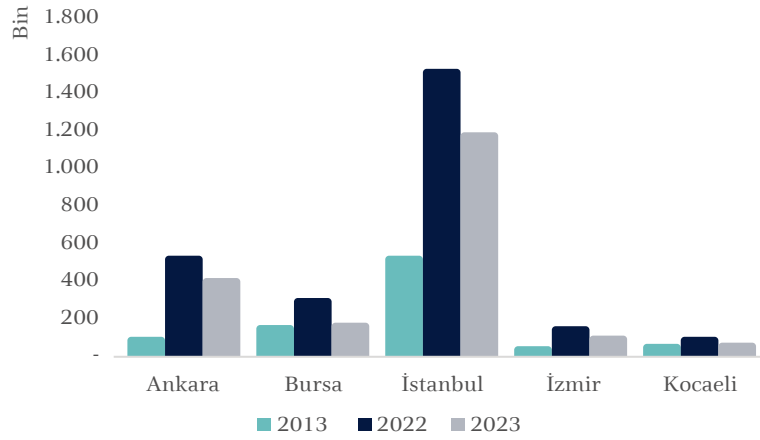
Patent Tescil Sayısı

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2013	109	173	540	59	74	1.244
2022	540	315	1.530	163	108	3.407
2023	418	186	1.195	112	77	2.536

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Türkiye genelinde 2013 yılında yapılan patent tescil sayılarının %43,4'ü İstanbul'da gerçekleşirken bu oran 2022 yılında %44,9'a ve 2023 yılında ise %47,1'e yükselmiştir.

Patent Tescil Sayısı

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Patent tescil sayıları incelendiğinde 2013-2022 yılları arasında beş büyük şehirde yüksek artışlar gözlenmiştir. Ancak 2022-2023 döneminde tüm şehirlerde patent sayılarında düşüş yaşanmıştır. En fazla düşüş Bursa'da %40,9 oranında gerçekleşirken en az düşüş ise %21,8 ile İstanbul'da olmuştur. Türkiye genelinde ise patent tescil sayıları 2022-2023 yılları arasında %25,5 oranında azalmıştır.

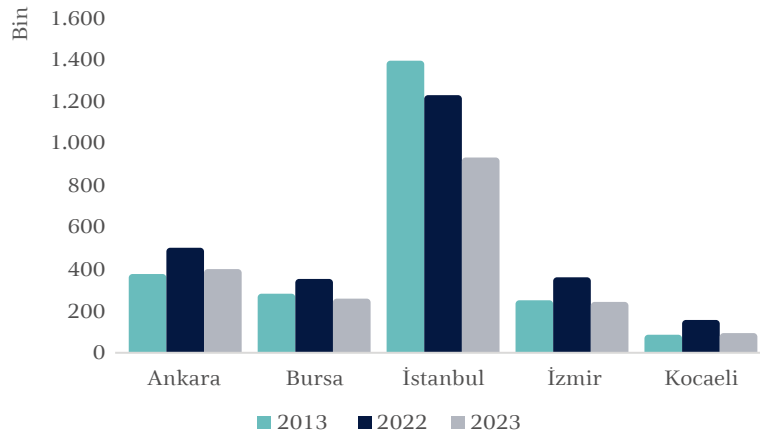
Faydalı Model Başvuru Sayısı

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2013	378	285	1.400	252	90	3.454
2022	502	350	1.231	358	161	5.502
2023	403	262	931	246	97	3.321

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

2013 yılında Türkiye genelinde faydalı model başvuru sayılarının %40,5'i İstanbul'da yapılırken 2022 yılında bu oran %22,3 oranında azalmıştır. Ancak 2023 yılında İstanbul'daki başvurusu sayısında %28,0 oranında bir artış kaydedilmiştir.

Faydalı Model Başvuru Sayısı

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

2013-2022 yılları arasındaki veriler incelendiğinde faydalı model başvuru sayısında en yüksek artış %78,8 ile Kocaeli'nde yaşanırken en düşük artış %22,7 oranında Bursa'da görülmüştür. İstanbul'da ise %12,0 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir. 2022-2023 dönemine bakıldığında ise beş büyük şehirde de gerileme yaşandığı dikkat çekmektedir. Türkiye geneline bakıldığında ise 2013-2022 döneminde %59,2 oranında artış gerçekleşirken 2022-2023 döneminde %39,6'lık düşüş yaşanmıştır.

Marka Başvuru Sayısı

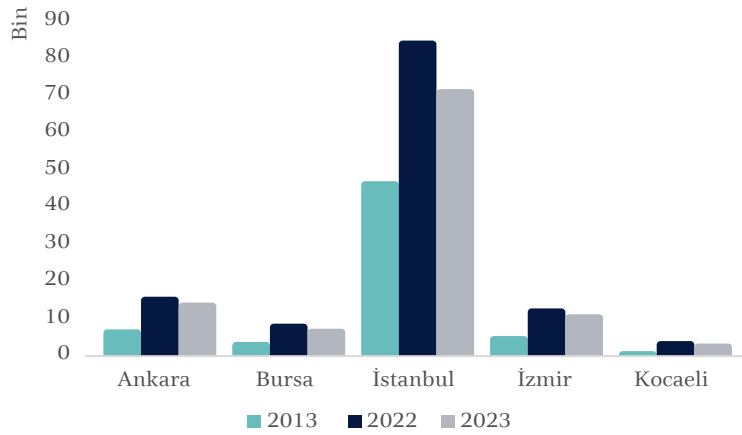
	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2013	7.370	3.940	47.021	5.541	1.511	93.305
2022	16.101	8.859	84.896	12.963	4.060	197.235
2023	14.368	7.412	71.801	11.378	3.522	168.850

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Türkiye genelinde 2013 yılında marka başvurularının %50,3'ü İstanbul'dan yapılırken bu oran 2022 yılında %43,0'e ve 2023'de %42,5'e gerilemiştir.

2013-2022 yılları arasında marka başvuru sayısındaki artış beş büyük şehirde de belirgin şekilde görülmektedir. En fazla artış %168,6 ile Kocaeli'nde en az artış ise %80,5 oranında İstanbul'da gerçekleşmiştir. 2022-2023 döneminde ise bu eğilimin tersine tüm şehirlerin hepsinde azalış meydana gelmiştir. En çok fark %16,3 oranıyla Bursa'da en az fark ise %10,7 oranında Ankara'da yaşanmıştır. İstanbul'da ise %15,4 düzeyinde gerileme olurken Türkiye genelinde son on yılda %111,3 artış gözlenmiştir.

Marka Başvuru Sayısı

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

9 | KONUT İSTATİSTİKLERİ

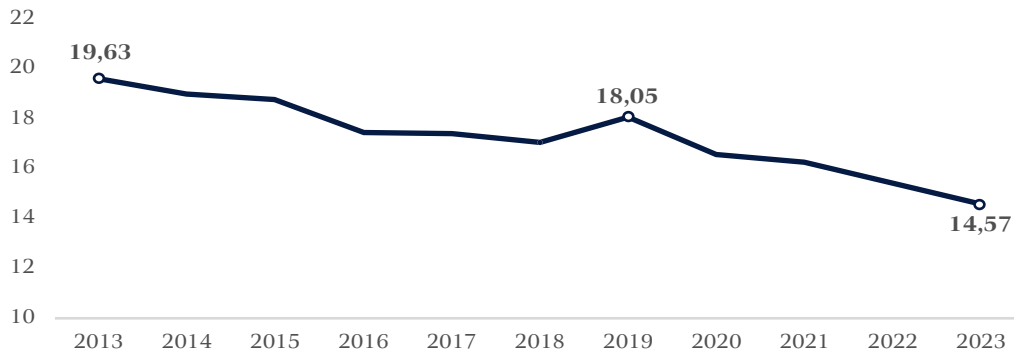
İlk El Konut Satışları

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2013	53.624	19.631	103.853	28.491	13.614	529.129
2018	47.945	25.961	111.230	32.872	17.261	651.572
2023	25.148	14.586	55.290	17.754	11.019	379.542
2023 (İlk On Bir Ay)	22.057	12.773	47.130	15.588	9.760	328.299
2024 (İlk On Bir Ay)	29.196	14.707	55.362	17.891	9.992	407.832

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2013-2023 yılları arasında beş büyük şehirde ilk el konut satışlarında açık bir şekilde düşüş görülmektedir. Son on yılda en fazla düşüş %53,1 oranında Ankara'da görülürken en az düşüş ise %19,1 ile Kocaeli'nde gerçekleşmiştir. İstanbul'da %46,8 ile Ankara'dan sonra en yüksek ikinci düşüş meydana gelirken İzmir'de %37,7 ve Bursa'da %25,7 oranlarında azalış meydana gelmiştir. Diğer yandan 2023-2024 yıllarının ilk on bir ayı kıyaslandığında beş büyük şehir ve Türkiye'de artış yaşandığı gözlenmiştir.

İlk El Konut Satışlarında İstanbul'un Türkiye'deki Oranı (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İlk El Konut Satışlarında İstanbul'un Türkiye'deki Oranı grafiğinde İstanbul'un Türkiye'ye oranına baktığımızda en yüksek oran 2013 yılında görülürken en düşük oran ise 2023 yılında ortaya çıkmıştır. İstanbul'da son on yılda 5,06 puanlık bir düşüş yaşanırken azalan bir trend olduğu dikkat çekicidir.

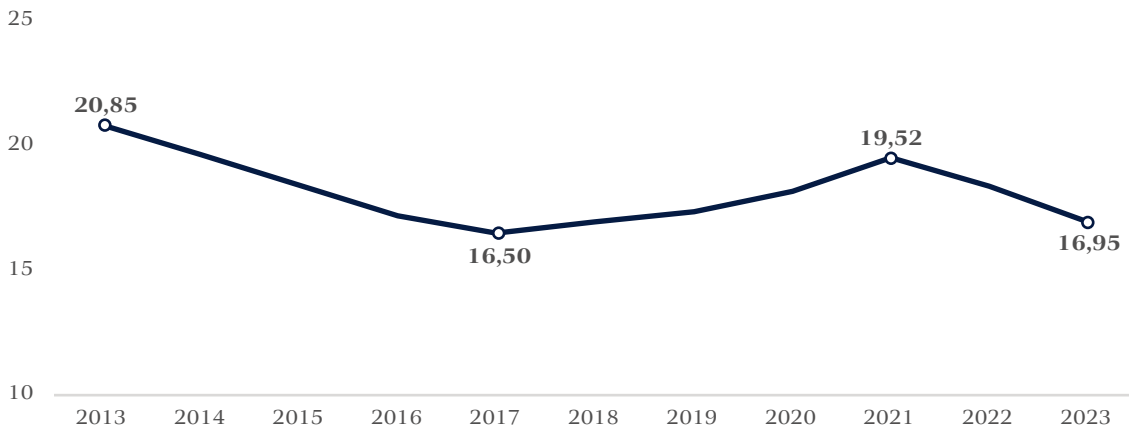
İkinci El Konut Satışları

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2013	84.149	21.263	130.936	43.930	14.898	628.061
2018	83.216	25.401	122.825	42.800	18.522	723.826
2023	89.284	30.830	143.449	47.711	20.122	846.384
2023 (İlk On Bir Ay)	80.917	27.713	127.895	42.711	17.810	759.050
2024 (İlk On Bir Ay)	85.573	31.206	148.650	48.616	19.645	857.556

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yukarıdaki tablo incelendiğinde İstanbul için 2013-2023 döneminde ikinci el konut satışlarında genel olarak büyük bir değişimin olmadığı ancak beş büyük şehirde de artışların görüldüğü söylenebilir. En yüksek artış %45 oranla Bursa'da en düşük artış ise %6,1 ile Ankara'da yaşanırken İstanbul'da %9,6 oranında yükseliş meydana gelmiştir. 2023-2024 yılının ilk on bir ayına bakıldığında ikinci el konut satışlarında ise küçük bir artış gözlenmiştir. 2013-2023 arası Türkiye genelinde %34,7'lik pozitif yönde değişim yaşanırken 2023-2024 yıllarının ilk on bir ayı karşılaştırıldığında %12,9 düzeyinde artış meydana geldiği görülmektedir.

İkinci El Konut Satışlarında İstanbul'un Türkiye'ye Oranı (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2013-2023 yılları arasında ikinci el konut satışlarında İstanbul'un Türkiye içindeki payı incelendiğinde en düşük seviyenin 2017 yılında, en yüksek seviyenin ise 2013'de yaşandığı görülmektedir.

Yabancıya Konut Satışları

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2015	599	1.501	7.493	80	293	22.830
2018	2.133	2.720	14.270	653	481	39.663
2023	1.023	953	11.229	739	562	35.005
2023 (İlk On Ay)	979	902	10.433	708	510	32.941
2024 (İlk On Ay)	554	490	7.483	337	373	21.363

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yabancıya konut satışları verisi incelendiğinde 2015-2018 yılları arasında beş büyük şehirde artış görülürken 2018-2023 döneminde Ankara, Bursa ve İstanbul'da düşüş yaşandığı ancak İzmir ve Kocaeli'nde ise satışların artmaya devam ettiği görülmektedir. Türkiye genelinde ise 2023-2024 yıllarının ilk on bir ayı karşılaştırıldığında %35,1'lik bir azalma olduğu görülmektedir. 2015-2018 döneminde yabancıya yapılan konut satışları %73,7 oranında artış gösterirken 2018-2023 zaman dilimine bakıldığında ise %11,7 düzeyinde ufak bir düşüş gerçekleşmiştir.

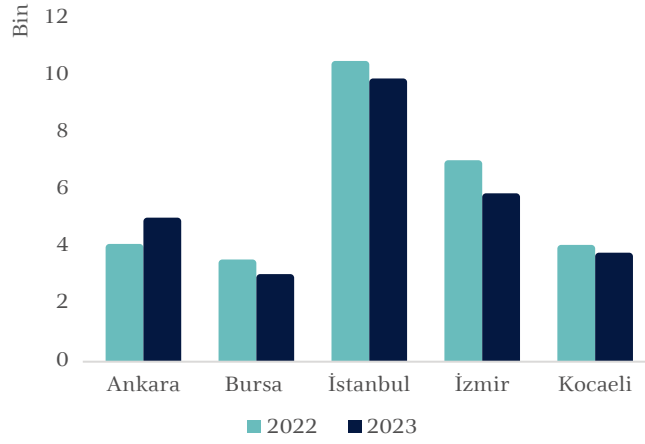
Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Bina Sayısı

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2022	4.129	3.569	10.523	7.045	4.076	99.188
2023	5.046	3.062	9.911	5.904	3.801	86.818

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yapı kullanma izin belgesine göre son bir yılda Ankara hariç diğer beş büyük şehirde bina sayısında azalma yaşanmıştır. Bu dönemde Ankara'da %22,2 oranında bir artış görülürken İstanbul'da %5,8'lik bir düşüş kaydedilmiştir.

Yapı İzinleri

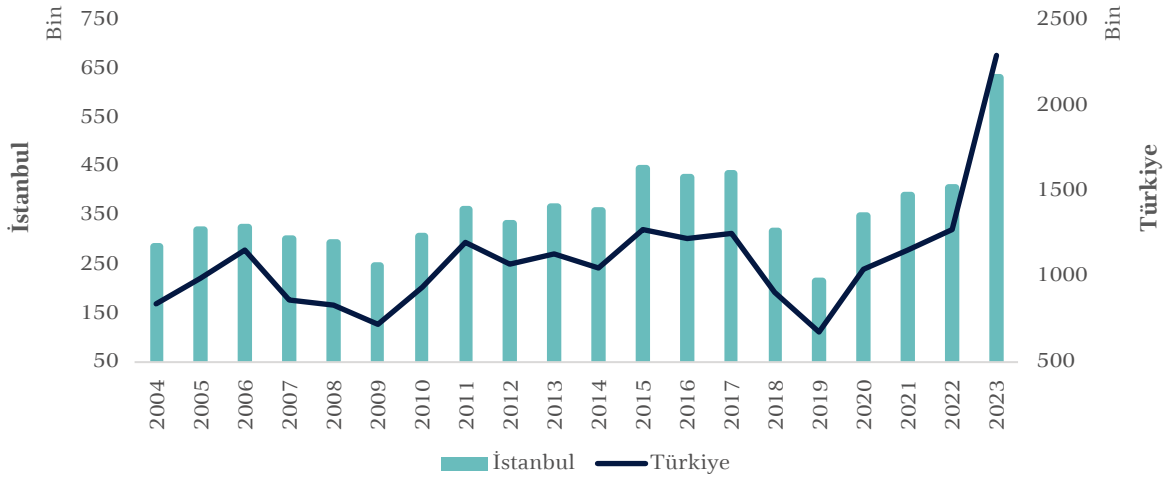

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022-2023 yıllarında Ankara hariç diğer dört büyük şehirde yapı izinlerinde düşüş gözlenmiştir. En büyük düşüş %18,4 ile İzmir’de yaşanırken artış yaşayan tek şehir Ankara olup bu artış %25,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. İstanbul’da ise %6,7 düşüş yaşanmıştır.

10 | TRAFİK VE LOJİSTİK İSTATİSTİKLERİ

İstanbul ve Türkiye Trafiğe Kayıtlı Araç Sayıları

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

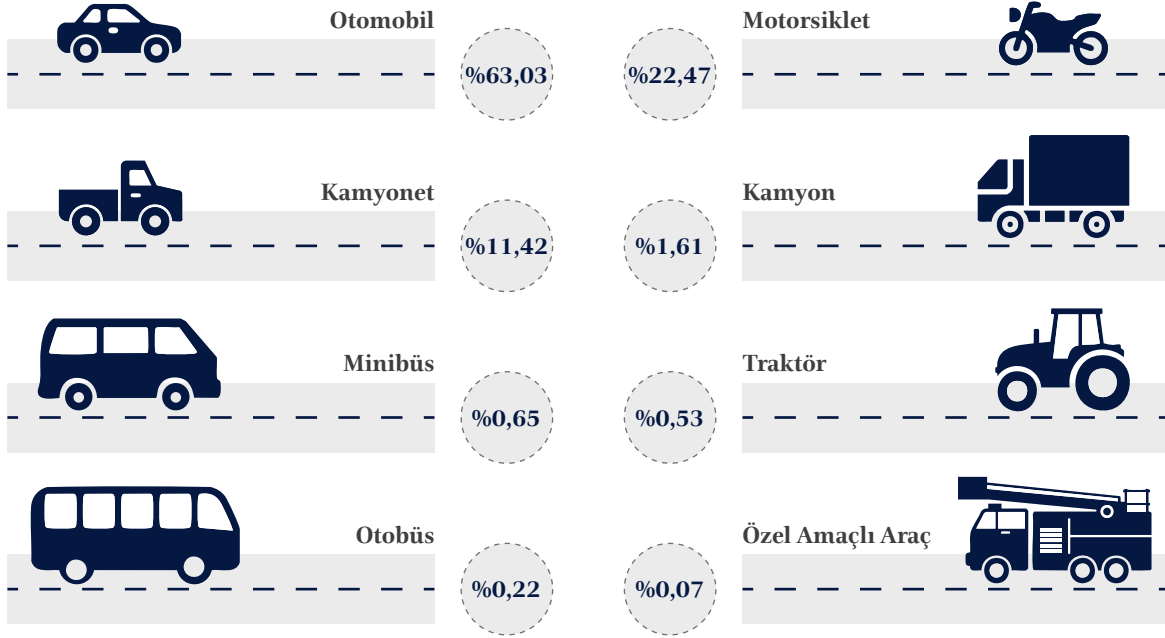
2023 yılı itibariyle İstanbul'daki trafiğe kayıtlı araç sayılarında artan bir trend gözlenirse de İstanbul'un Türkiye'deki toplam trafiğe kayıtlı araç sayısına oranı %27,8 ile en düşük seviyeye gerilemiştir. 2023 yılı İstanbul verilerine baktığımızda ise trafiğe kaydı yaptırılan araç türlerinde %63,1 ile otomobilin en çok kayıt yaptırılan araç türü olduğu görülmektedir. Son bir yılda, İstanbul'da trafiğe kaydı yapılan araç sayısında %54,4'lük bir artış yaşanırken %61,1'lik bir oranla otomobil en çok kaydı yapılan araç türü olmuştur. İstanbul'da kaydı yaptırılan araç sayısında en fazla düşüşün olduğu yıl ise 2009 yılı olmuştur. İlgili yılda İstanbul'da trafiğe kayıt edilen araç sayısında %15,58 oranında bir azalma yaşanırken Türkiye genelinde de benzer şekilde %13,8'lik bir azalma görülmüştür.

Trafiğe Kayıt Edilen Araç Sayıları

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2023	160.994	93.244	637.591	147.025	48.404	2.290.280
Türkiye'ye Oranı	%7,0	%4,1	%27,8	%6,4	%2,1	

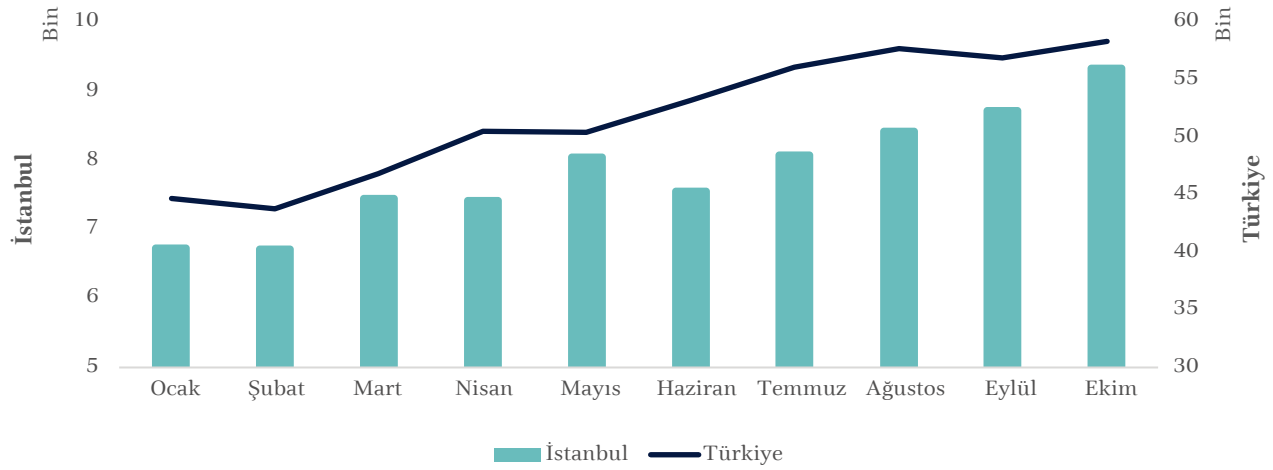
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul'da Trafiğe Kayıt Edilen Araç Sayılarının Türleri

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

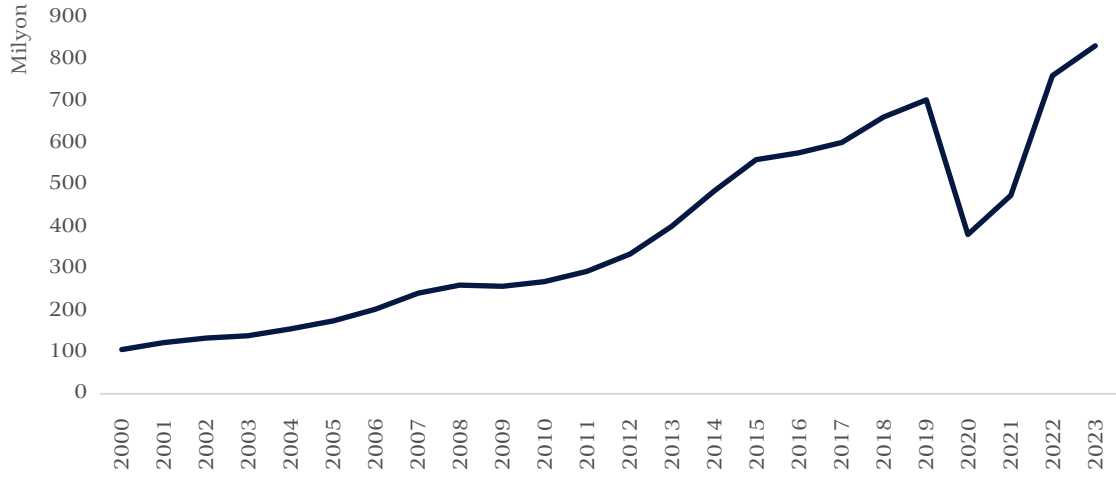
Trafik Kazası Sayıları

Kaynak: Emniyet Genel Müdürlüğü

2024 yılında Türkiye genelinde meydana gelen trafik kazalarının %15,2'si İstanbul'da gerçekleşmiştir. Bu kazaların %64,9'u maddi hasarlı kazalar ve %35,1'i ise ölümlü ve yaralanmalı kazalardır.

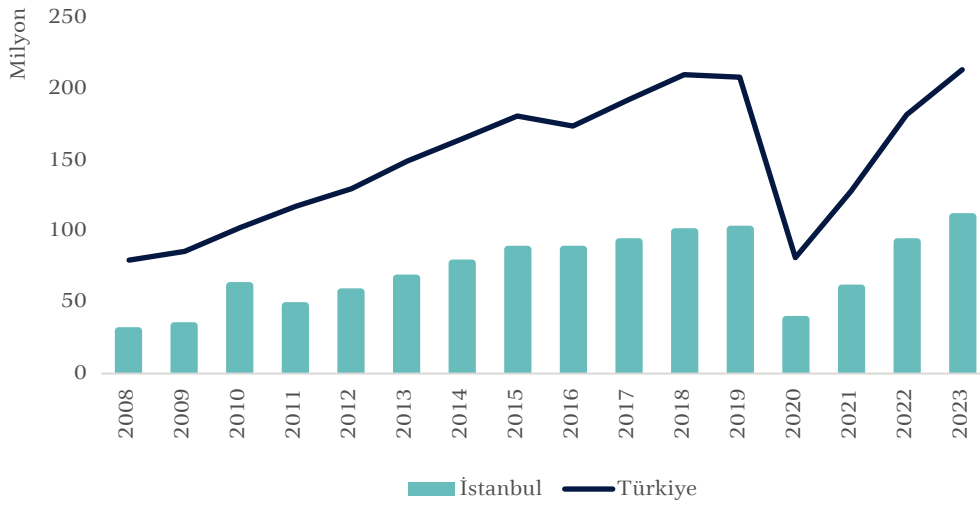
İstanbul Metro Yolcu Sayısı

Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Metro kullanan yolcu sayısında son on yıla bakıldığında %71,2 oranında bir artış kaydedilmektedir. Ancak bu artış eğilimi Covid-19 pandemisinin etkisi ile 2019-2020 yılları arasında yolcu sayılarında kesintiye uğrayarak %46,0 oranında bir düşüş göstermektedir.

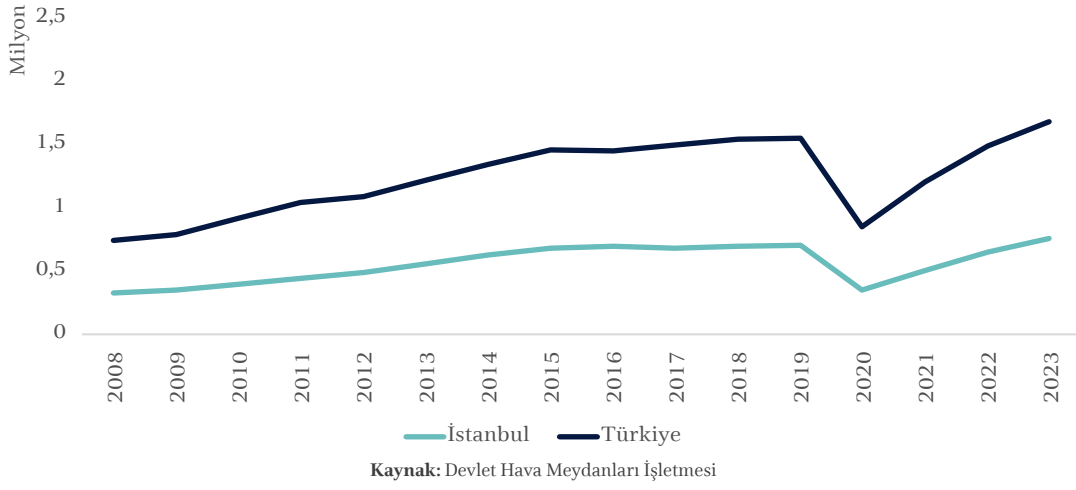
İstanbul ve Türkiye Uçak Yolcu Sayısı

Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi

İstanbul'daki uçak yolcu sayısında 2013 yılından 2023 yılına kadar %61,6 oranında bir artış yaşanmıştır. 2023 yılı itibarıyla Türkiye'deki toplam uçak yolcularının %52,80'i İstanbul havalimanlarını kullanmıştır.

İstanbul ve Türkiye Uçak Trafiği

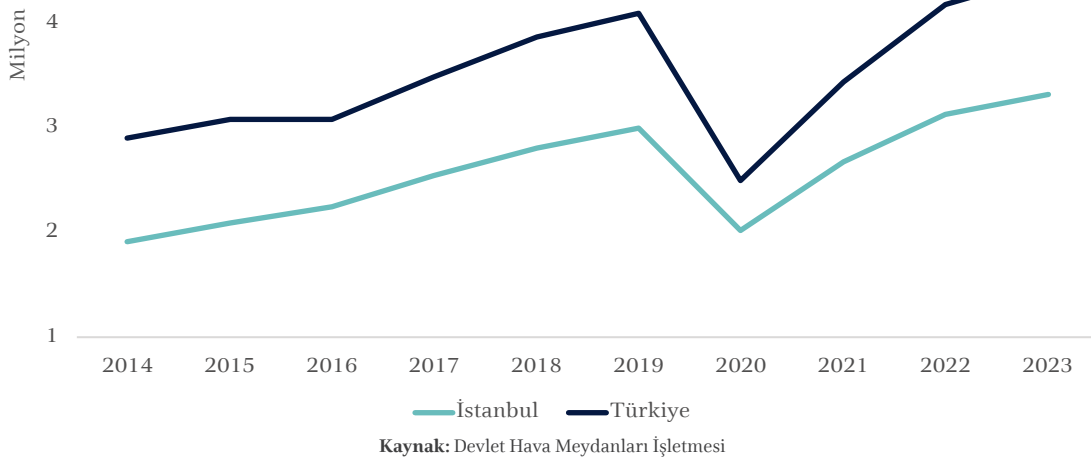
Uçak Trafiği

	Ankara	Antalya	İstanbul	İzmir	Türkiye
2023	93.074	225.568	759.326	73.000	1.685.877
Türkiye'ye Oranı	%5,5	%13,3	%45,0	%4,3	

Kaynak: Devlet Hava Meydanları İşletmesi

Uçak trafiği istatistiklerine göre İstanbul, Türkiye'nin uçak trafiğinde önemli bir paya sahiptir. 2008-2023 yılları arasında uçak trafiğinde %133,2 oranında bir artış yaşanmıştır. İstanbul, 2023 yılı itibariyle Türkiye genelindeki uçak trafiğinin %45,0'ını karşılamaktadır. İstanbul, Türkiye'deki uçak trafiğindeki en yüksek paya %48,1 oranıyla 2016 yılında ulaşmıştır.

Uçak Yük Trafiği (Bagaj+Kargo+Posta) (Ton)

İstanbul, Türkiye'nin uçak yük taşımacılığında kritik bir role sahiptir. 2014-2023 yılları arasındaki verilere bakıldığında İstanbul'un Türkiye'deki toplam yük taşıma oranında genel olarak bir artış trendi gözlenmektedir. 2014 yılında İstanbul'un Türkiye genelindeki payı %66,2 iken bu oran 2023 yılında %74,4'e yükselmiştir. Ancak Covid-19 pandemisinin etkisi ile 2020 yılında düşüş yaşanırken bu düşüşün 2021'den itibaren toparlanmaya başladığı görülmektedir.

11 | AİLE İSTATİSTİKLERİ

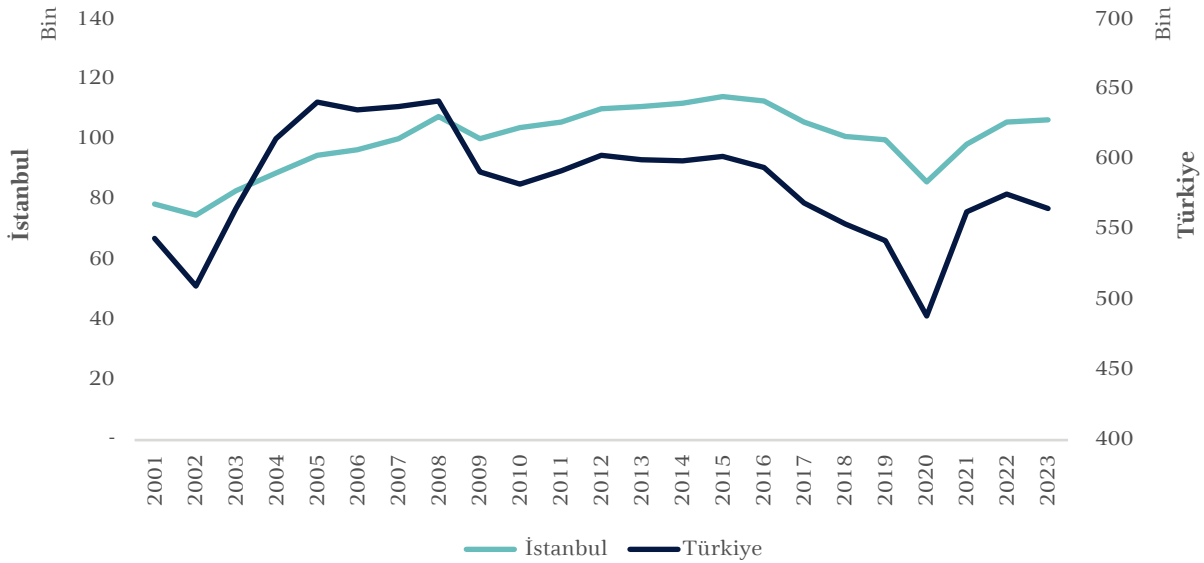
Beş Büyük Şehir ve Türkiye’de Evlilik Sayısı

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2001	29.871	15.814	78.734	23.429	9.821	544.322
2013	36.509	20.364	111.050	32.219	12.840	600.138
2023	37.269	21.837	106.588	30.397	14.976	565.435

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2001-2013 yılları arasında beş büyük şehirde genel bir artış yaşanırken 2013-2023 yılları arasında İstanbul ve İzmir şehirlerinde evlilik sayılarında düşüş yaşandığı görülmektedir. 2001-2023 yılları arasında en yüksek artış %52,4 ile Kocaeli’nde yaşanırken İstanbul’da %35,3’lük bir artış kaydedilmiştir. Türkiye genelindeki artış ise %3,9 oranında gerçekleşmiştir.

İstanbul ve Türkiye’de Evlilik Sayısı

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Beş Büyük Şehir ve Türkiye'de Boşanma Sayıları

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2001	7.870	2.754	18.625	8.200	1.431	91.994
2013	11.221	4.835	27.024	10.789	2.934	125.305
2023	14.345	6.834	33.297	13.639	4.767	171.881

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul ve Türkiye'de Boşanma Sayısı

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

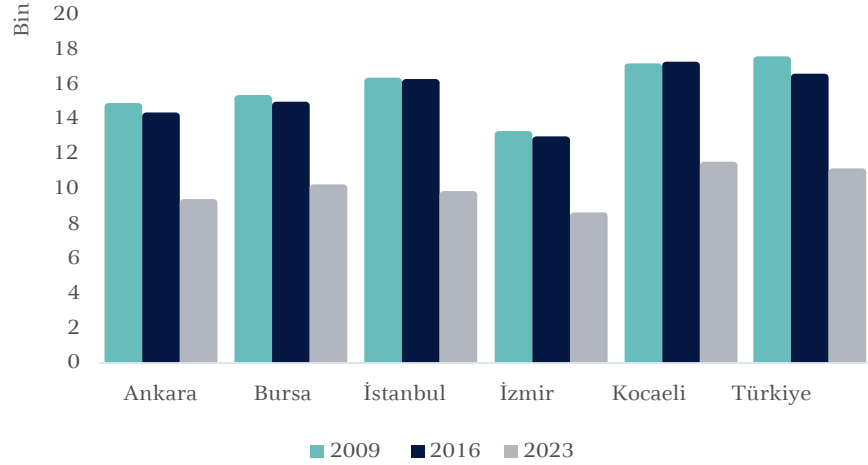
2001 ile 2023 yılları arasında beş büyük şehrin boşanma sayılarında belirgin bir artış yaşanmıştır. Bu artış oranları arasında farklılıklar dikkat çekicidir. İzmir'de boşanma sayısındaki artış en düşük seviyede olup %66,9 olarak belirlenirken en yüksek artış oranı %232,8 ile Kocaeli şehrinde görülmüştür. İstanbul'daki boşanma sayısındaki artış %78,9 olarak kaydedilirken Türkiye genelinde ise bu artış %86,7 oranına ulaşmıştır.

Beş Büyük Şehir ve Türkiye'de Kaba Doğum Hızı (Binde)

	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
2009	14,9	15,4	16,4	13,3	17,2	17,6
2016	14,4	15,0	16,3	13,0	17,3	16,6
2023	9,4	10,3	9,9	8,7	11,6	11,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Beş Büyük Şehir ve Türkiye'de Kaba Doğum Hızı

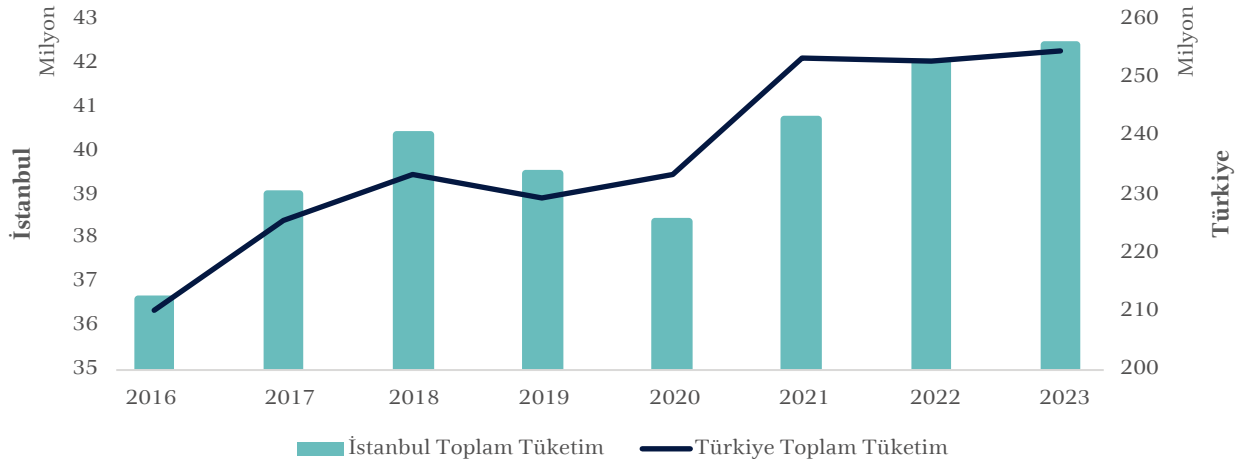

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2009 ile 2023 yılları arasında beş büyük şehirdeki ve Türkiye genelindeki kaba doğum sayılarında belirgin bir azalma olduğu gözlenmiştir. Özellikle 2009-2016 yılları arasında beş büyük şehirde doğum hızlarında pek bir değişim yaşanmazken artışlar yakın oranlarda seyretmektedir. Ancak 2016-2023 yılları arasında doğum hızında ciddi bir düşüş yaşandığı dikkat çekmektedir. İstanbul'da kaba doğum hızında 2009-2023 döneminde %39,6 oranında bir azalma meydana gelirken Türkiye genelinde de benzer şekilde %36,4 oranında düşüş kaydedilmiştir.

12 | ENERJİ İSTATİSTİKLERİ

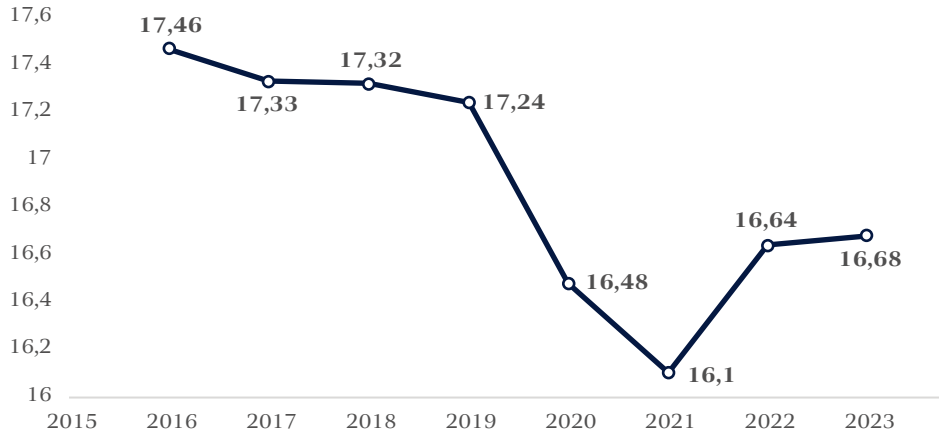
Toplam Elektrik Tüketimi (mWh)

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

İstanbul'daki elektrik tüketimi en yüksek seviyesine 2023 yılında ulaşırken toplam değer 42 milyon 515 bin mWh olarak kaydedilmiştir. Türkiye genelinde de en yüksek elektrik tüketimi 2023 yılında gerçekleşmiş ve toplam değer 254 milyon 754 bin mWh olarak kayıtlara geçmiştir.

Elektrik Tüketiminde İstanbul'un Türkiye'ye Oranı (%)

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

Elektrik üretiminde İstanbul'un Türkiye genelindeki oranı incelendiğinde İstanbul'un önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir. İstanbul'un Türkiye genelindeki oranının en yüksek olduğu yıl %17,4 ile 2016 yılıdır. En düşük oran ise %16,1 ile 2021 yılında kaydedilmiştir.

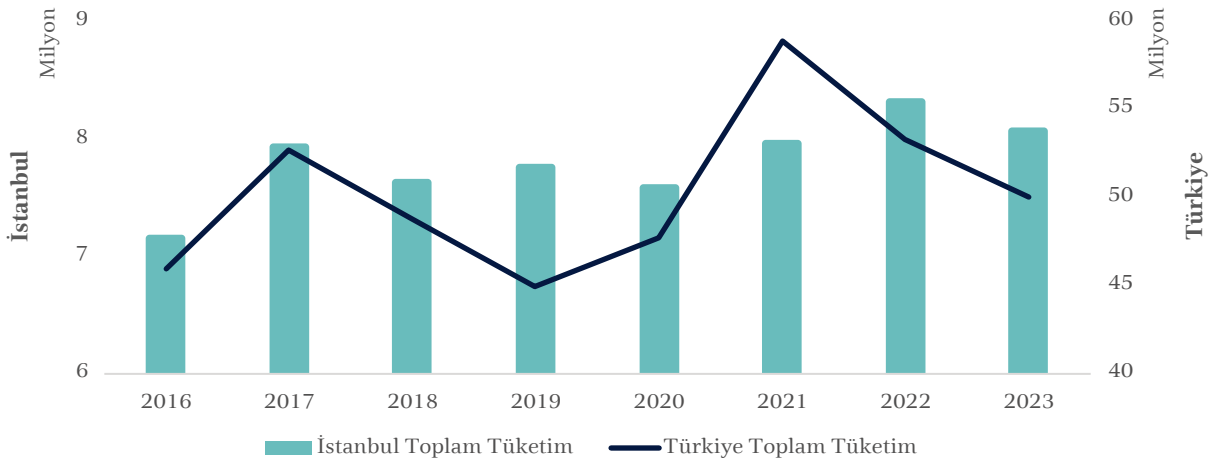
İstanbul ve Türkiye İçin Elektrik Üretim/Tüketim Tablosu (Bin)

	İstanbul			Türkiye		
	Toplam Üretim	Toplam Tüketim	Üretim Tüketim Oranı (%)	Toplam Üretim	Toplam Tüketim	Üretim Tüketim Oranı (%)
2016	8.165	36.930	%22,1	272.563	212.328	%128,4
2018	8.411	40.452	%20,8	295.442	233.610	%126,5
2020	7.198	39.518	%18,2	294.251	229.597	%128,2
2022	10.657	40.814	%26,1	319.275	253.033	%126,2
2023	10.096	42.515	%23,7	309.997	255.068	%121,5

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

2016 ile 2023 yılları arasında İstanbul'un elektrik üretimi ve tüketimi, Türkiye genelindeki üretim ve tüketimle karşılaştırıldığında dikkat çekici değişimler göstermiştir. İstanbul'un 2016 yılında toplam elektrik üretim miktarı 8 milyon 165 bin mWh iken tüketim miktarı 36 milyon 930 bin mWh olarak gerçekleşmiş ve İstanbul'un üretim/tüketim oranı %22,1 olarak kaydedilmiştir. Bu oran 2023'te %23,7'ye yükselirken İstanbul'un üretimi 10 milyon 96 bin mWh'e, tüketimi ise 42 milyon 515 bin mWh'e ulaşmıştır.

Toplam Doğalgaz Tüketimi (Sm³)

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

Türkiye genelinde en yüksek toplam doğalgaz tüketimi 2021 yılında gerçekleşirken en düşük değer 2019 yılında hesaplanmıştır. İstanbul'da ise en fazla toplam doğalgaz tüketimi 2022 yılındayken en az tüketim ise 2016 yılında yaşanmıştır.

Doğalgaz Tüketiminde İstanbul'un Türkiye'ye Oranı (%)

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

İstanbul'un doğalgaz tüketimi, Türkiye genelindeki toplam tüketime oranla zaman içinde değişiklik göstermiştir. 2015 yılında İstanbul'un doğalgaz tüketimi, Türkiye genelindeki toplam tüketime oranla %17,5 ile en yüksek seviyeye ulaşırken 2017 yılında bu oran %15,0 ile en düşük seviyeye gerilemiştir.

İstanbul ve Türkiye İçin Doğalgaz Üretim/Tüketim Tablosu (Bin)

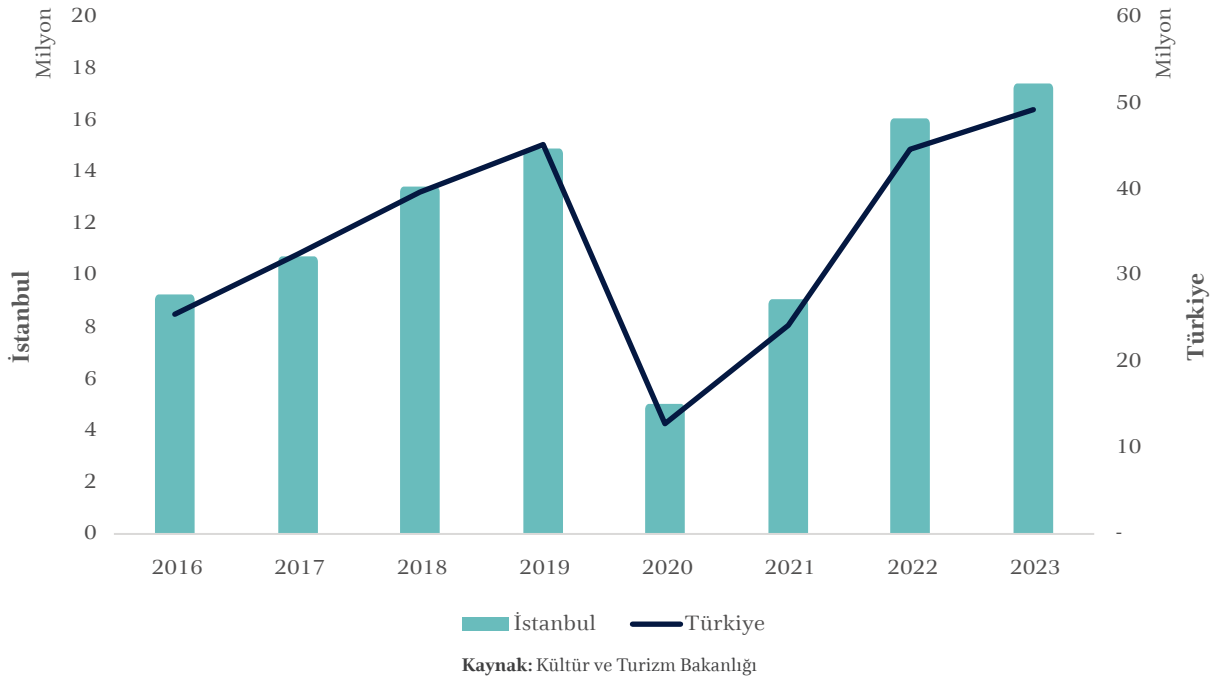
	İstanbul			Türkiye		
	Toplam Üretim	Toplam Tüketim	Üretim Tüketim Oranı (%)	Toplam Üretim	Toplam Tüketim	Üretim Tüketim Oranı (%)
2016	56,40	7.370,89	%0,8	367,28	46.395,06	%0,8
2018	156,60	7.659,84	%2,0	428,17	49.328,93	%0,9
2020	163,81	7.930,38	%2,1	441,27	48.261,35	%0,9
2023	55,90	8.086,36	%0,7	807,28	50.210,84	%1,6

Kaynak: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

Türkiye genelinde doğalgaz üretiminin tüketime oranı, düşük seviyelerde kalmakla birlikte yıllar içinde hafif bir artış göstermiştir. Doğalgaz tüketim miktarı genel olarak belli bir aralıktaki seyrete de yıllık üretimdeki artış, üretim/tüketim oranını olumlu yönde etkilemektedir. İstanbul'da ise doğalgaz üretiminin tüketime oranı düşük seviyelerde kalmasına rağmen 2016 yılından 2018'e 1,2 puanlık bir artış meydana gelmiştir. İstanbul'da yıllık tüketim miktarı genellikle belirli bir seviyede sabit kalırken üretimdeki dalgalanmalar nedeniyle üretim/tüketim oranında dönemsel azalmalar da yaşanmıştır.

13 | TURİZM İSTATİSTİKLERİ

Yabancı Ziyaretçi Sayısı

Türkiye, salgının turizm sektörü üzerindeki olumsuz etkilerini en hızlı bertaraf eden ülkelerin başında gelmektedir. 2023 yılında Türkiye genelinde yabancı ziyaretçi sayısı 49 milyon 209 bin olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre yaklaşık %10,4'lük bir artış yaşanmıştır. İstanbul ise 17 milyon 370 bin ziyaretçi sayısı ile önceki yıla kıyasla %8,4 oranında bir büyüme göstermiştir. Ancak İstanbul'un Türkiye genelindeki payı, bir önceki yıla göre %35,9'dan %35,3'e düşerek 0,6 puanlık bir azalma kaydetmiştir.

2020 yılında Covid-19 pandemisinin etkisiyle ziyaretçi sayılarında belirgin bir azalma görülmüştür. O yıl İstanbul'daki yabancı ziyaretçi sayısı 5 milyon 1 bin, Türkiye genelindeki ise 12 milyon 734 bin olarak kaydedilmiştir. İlgili yılda Türkiye genelinde yabancı ziyaretçi sayısında %71,1 oranında azalma yaşanırken İstanbul'daki düşüş ise %66,6 olarak gerçekleşmiştir. İstanbul'un Türkiye genelindeki payı ise %39,3 ile en yüksek seviyeye ulaşırken 2022 ve 2023 yıllarında İstanbul'un genel payında azalma gözlenmiştir.

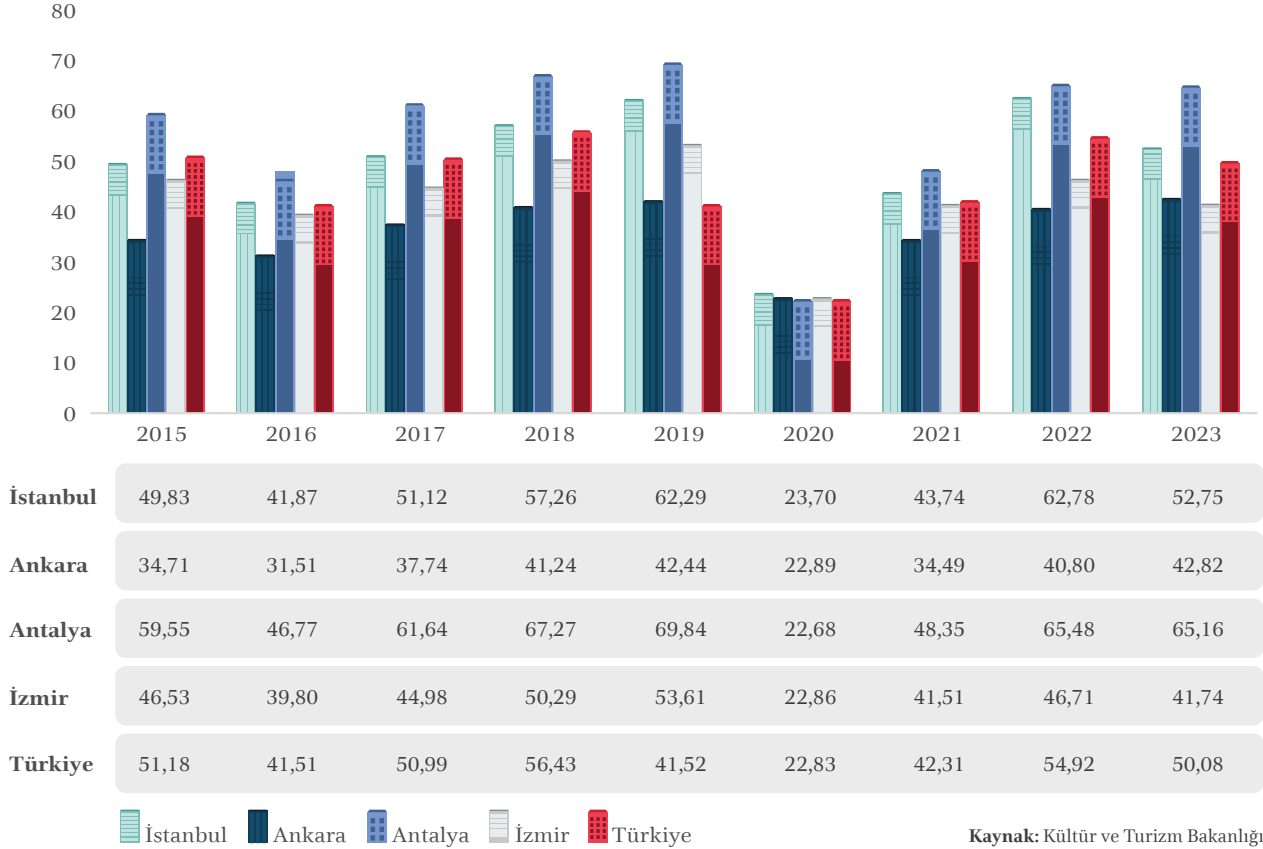
Yabancı Ziyaretçi Sayısı Türkiye Oranı (%)

	Ankara	Antalya	İstanbul	İzmir	Türkiye
2023	638.785	14.749.811	17.370.030	1.491.803	49.209.180
Türkiye'ye Oranı	%1,2	%29,9	%35,2	%3,0	

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

2023 yılı verilerine göre yabancı ziyaretçi sayılarında İstanbul, Türkiye'nin önemli bir payını oluştururken İstanbul'dan sonraki en yüksek oran Antalya'da yaşanmıştır. İstanbul 17 milyon 370 bin ziyaretçi ile %35,2'lik bir paya sahip olurken Antalya, 14 milyon 749 bin ziyaretçi ile %29,9 oranla ikinci sırada yer almıştır. İzmir ve Ankara ise sırasıyla %3,0 ve %1,2'lik paylarla listeyi takip etmektedir.

Otel Doluluk Oranı (%)

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Son 9 yıllık dönemde İstanbul'da otel doluluk oranlarının en yüksek olduğu yıl %62,7 ile 2022 olmuştur. En düşük seviye ise %23,7 ile 2020 yılında kaydedilmiştir. 2023 yılına gelindiğinde yabancı ziyaretçi sayısında bir önceki yıla göre 8,4 puanlık bir artış görülmesine rağmen otel doluluk oranı %52,7'ye düşerek 10,02 puan azalma yaşanmıştır. Türkiye genelinde de benzer bir durum yaşanmış; yabancı ziyaretçi sayısında 5,9 puanlık bir artış olmasına rağmen 2023 yılında otel doluluk oranı bir önceki yıla göre %50'ye gerilemiştir.

14 | SU İSTATİSTİKLERİ

Atık Su İstatistikleri

2022	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
 Atık Su Arıtma Tesisi Sayısı	31	131	90	70	22	1.315
 İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisi Kapasitesi (Bin m ³ /Yıl)	726.776	238.156	1.794.420	583.076	178.464	6.850.386

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi kapasitesi değerlendirildiğinde İstanbul'un belirgin bir farkla diğer dört büyük şehirden fazla kapasiteye sahip olduğu görülmektedir. En düşük kapasiteye ise Kocaeli sahiptir. Atık su arıtma tesisi sayısının en yüksek olduğu şehir Bursa iken en düşük olduğu şehir ise Kocaeli olmuştur. İstanbul'un Bursa'dan sonra ikinci sırada yerini aldığı görülmüştür. İçme ve kullanma suyu arıtma tesisi kapasitesine (Bin m³/Yıl) göre İstanbul, Türkiye'nin %26,1 oranlık kısmını gerçekleştirirken diğer dört büyük şehrin toplamı ise Türkiye'nin %25,2'lik kısmını karşılamaktadır.

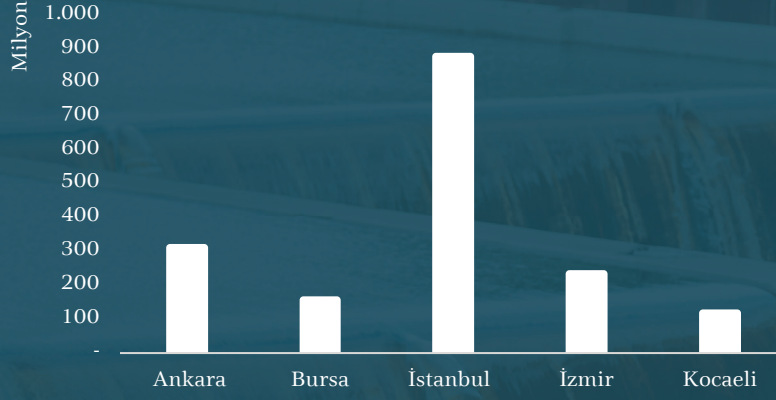
Dağıtılan Su Miktarı (m³/Yıl)

2022	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Kocaeli	Türkiye
 Dağıtılan Su Miktarı (m ³ /Yıl)	321.945.098	167.880.332	889.046.470	246.156.041	129.715.132	4.568.749.594
 Kişi Başı Çekilen Günlük Su Miktarı (Litre/Kişi-Gün)	242	203	190	210	235	229

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 yılına ait kişi başı çekilen günlük su miktarı (Litre/Kişi-Gün) verileri incelendiğinde beş büyük şehir arasında en fazla su tüketimi Ankara'da, en düşük ise İstanbul'da kaydedilmiştir. İstanbul, Bursa ve İzmir Türkiye ortalamasının altında kalırken Ankara ve Kocaeli ise ortalamanın üzerinde yer almaktadır.

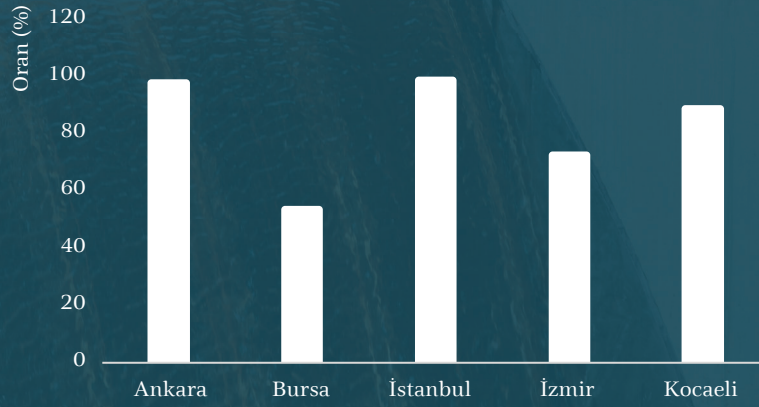
Dağıtılan Su Miktarı (m³/Yıl)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2022 yılında dağıtılan su miktarına bakıldığında İstanbul'un Türkiye genelinin %19,4'ünü oluşturduğu görülmektedir. Dağıtılan su miktarı en fazla İstanbul'da gerçekleşirken beş şehir içerisinde dağıtılan su miktarı en düşük şehrin ise Kocaeli olduğu görülmektedir.

İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Oranı (%)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Grafik, 2022 yılına ait her şehrin içme suyu arıtma tesislerinin hizmet verdiği belediye nüfusunun, o şehrin toplam belediye nüfusuna oranını göstermektedir. İstanbul ve Ankara'nın neredeyse eşit olduğu, Kocaeli'nin ise Bursa ve İzmir'den yüksek olduğu görülmektedir.

15 | KÜLTÜR VE SANAT İSTATİSTİKLERİ

İstanbul Tiyatro İstatistikleri

	Salon Sayısı	Gösteri Sayısı	Seyirci Sayısı
2010	137	12.200	2.358.146
2015	224	11.140	2.134.685
2018	245	14.176	3.003.641
2020	218	8.242	1.740.462
2023	219	10.659	2.320.203

Türkiye Tiyatro İstatistikleri

	Salon Sayısı	Gösteri Sayısı	Seyirci Sayısı
2010	430	25.378	5.248.226
2015	719	28.257	5.853.445
2018	848	33.772	7.841.353
2020	720	20.175	4.492.293
2023	808	27.399	6.279.512

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

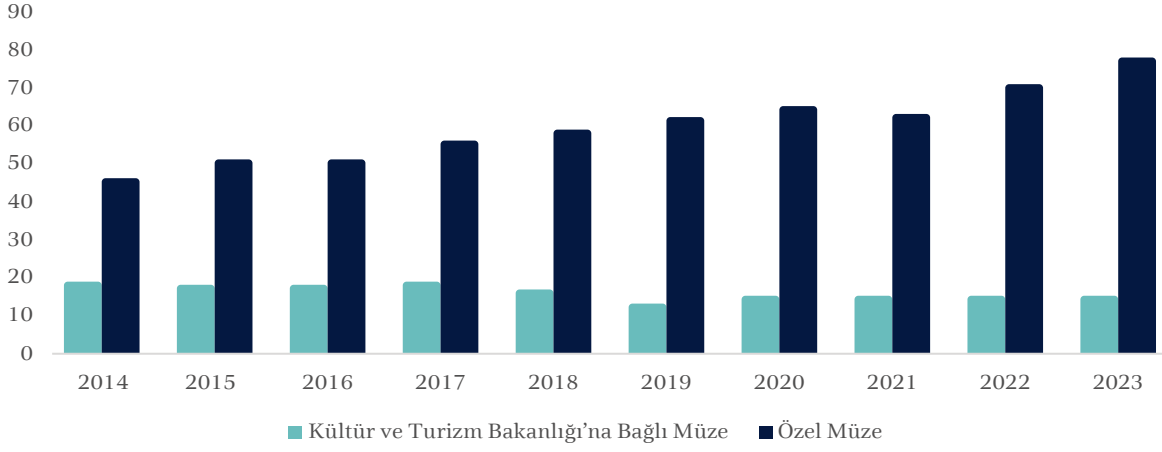
İstanbul'un Türkiye'ye Oranı

	Salon Sayısı	Gösteri Sayısı	Seyirci Sayısı
2010	31,9	48,1	44,9
2015	31,2	39,4	36,5
2018	28,9	42,0	38,3
2020	30,3	40,9	38,7
2023	27,1	38,9	36,9

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

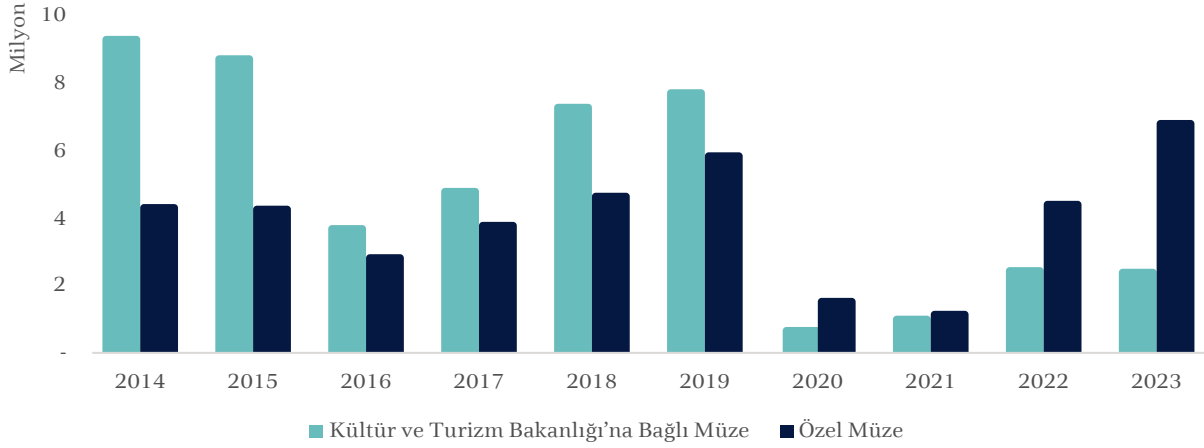
İstanbul, Türkiye'deki tiyatro istatistiklerinde öne çıkmaktadır. Son 13 yıllık verilere bakıldığında seyirci sayısında 2010 yılında %44,9 ile İstanbul yüksek bir paya sahipken 2023 yılında bu oran 8,0 puanlık bir düşüş yaşamıştır. Aynı dönemde, salon sayılarında 4,8 puanlık, gösteri sayısında ise 9,2 puanlık bir düşüş yaşanmıştır. Seyirci sayısında 3 milyon 3 bin ile en yüksek seviyeye 2018 yılında ulaşılırken aynı yıl için İstanbul'daki seyirci sayısının Türkiye geneline oranı %38,3 olarak gerçekleşmiştir. Gösterim sayılarında da 14 bin 176 ile en yüksek seviyesine 2018 yılında ulaşılırken aynı yıl yapılan gösterimlerin %38,3'ü İstanbul'da gerçekleşmiştir.

İstanbul Müze Sayısı

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

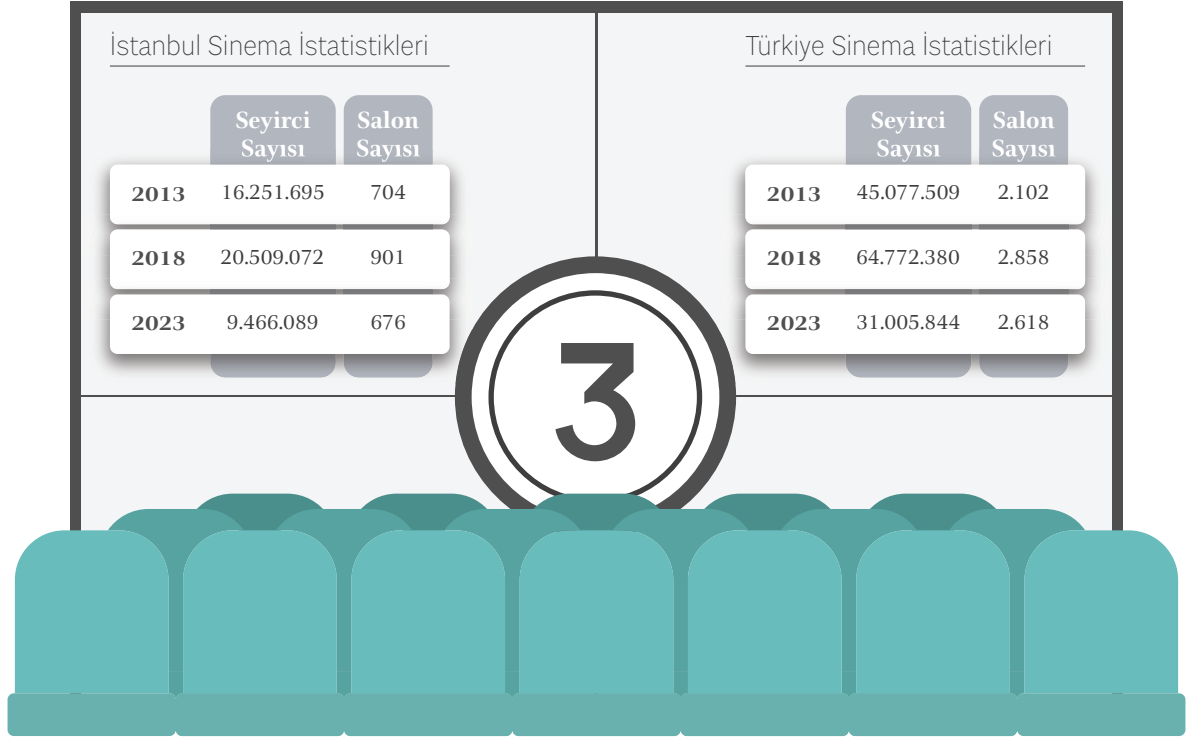
İstanbul Müze Ziyaretçi Sayısı

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İstanbul'da son on yıl içinde en yüksek müze ziyaretçi sayısı 2014 yılında görülmüştür. Bahsi geçen yılda toplam 13 milyon 808 bin kişi müzeleri ziyaret ederken ziyaretçilerin %68,1'i KTB'ye bağlı müzelere ve %31,8'i ise özel müzelere ziyaret gerçekleştirmiştir. 2020 yılında ise Covid-19 etkisiyle müze ve kültürel aktiviteler büyük oranda azalmış ve en düşük ziyaretçi sayısı yaşanmıştır. Toplamda 2 milyon 443 bin müze ziyareti gerçekleşen söz konusu yılda; ziyaretlerin %32,8'i KTB'ye bağlı müzelere ve %67,1'i ise özel müzelere yapılmıştır.

2014 yılından itibaren KTB'ye bağlı müzelerin toplam ziyaretçi sayısındaki payında düşüş yaşanmıştır. Örneğin, 2015 yılında %66,7 olan KTB müzelerinin ziyaret oranı; 2023 yılında %26,5 seviyesine kadar gerilemiştir. Özel müzelerin payının ise 2023 yılında %73,5'e ulaşması dikkat çekici bir artışı göstermektedir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Son on yılda İstanbul'da sinema seyircisi sayısının %41,8 oranında azaldığı görülmektedir. İstanbul'un Türkiye genelindeki payına bakıldığında 2013 yılında %36,1 ile en yüksek seviye görülürken bu oran 2023 yılında %30,5'e kadar gerilemiştir.

VERİ İSTANBUL 2024

Veri İstanbul, Türkiye ekonomisinin kalbi İstanbul'da iktisadi faaliyetlerin dinamiklerine ve sosyo-ekonomik gelişmelere yönelik kapsamlı bilgiler sunan bir veri platformudur. İstanbul'a ait istatistik, gösterge, endeks ve veriyi erişilebilir ve anlaşılır kılmayı amaçlayan önemli bir adımdır. Veri İstanbul projesi; İstanbul'un ekonomik, demografik ve sosyo-ekonomik yapısına dair geniş kapsamlı ve erişilebilir bir veri altyapısı sunarak şehrin çok boyutlu bir analizini mümkün kılmayı hedeflemektedir. Hazırlanan bu raporda ise ekonomi, finans, sağlık, eğitim, ulaşım ve turizm gibi birçok alandaki en güncel istatistikler, İstanbul'un Türkiye genelindeki yeri ve diğer büyük şehirlerle olan ilişkisi üzerinden karşılaştırmalı olarak değerlendirilmekte ve sunulmaktadır.

Veri İstanbul projesi ile İstanbul'a ait mevcut verilerin depolanması ve görselleştirilmesinin yanı sıra İstanbul'un ekonomik canlılığı ve hareketliliğini ölçecek endekslerin geliştirilmesi de hedeflenmektedir. Böylece elde edilen büyük veri, yalnızca mevcut durumu anlamlandırmak için değil aynı zamanda uzun vadeli stratejik planlama ve politika geliştirme süreçlerinde rehberlik edecek bir kaynak olarak kullanılacaktır.

İstanbul'un mevcut potansiyelini ortaya koymayı ve bu potansiyeli daha verimli kullanılabilir hale getirmeyi amaçlayan bu ilk rapor; karar alıcılar, akademisyenler, araştırmacılar ve İstanbul sevdalıları için faydalı bir kaynak olmayı hedeflemektedir.

